

การสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกร ที่มีต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็น โฉนดเพื่อการเกษตร

สำนักวิชาการและแผนงาน
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

คำนำ

รายงานฉบับนี้เป็นผลจากการดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเปลี่ยนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน สร้างความมั่นคงด้านที่ดินทำกิน และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรทั่วประเทศ

การศึกษาในครั้งนี้ดำเนินการโดยกลุ่มติดตามและประเมินผล สำนักวิชาการและแผนงาน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็น ความพึงพอใจ รวมถึงความคาดหวังและความต้องการของเกษตรกรต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต

ผู้จัดทำขอขอบคุณเกษตรกรในพื้นที่ศึกษาจำนวน 14 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 716 ราย ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลอันมีค่า ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การศึกษารั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ ส.ป.ก. ผู้กำหนดนโยบาย และผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำข้อมูลไปใช้วางแผน พัฒนา และปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานด้านการปฏิรูปที่ดิน เพื่อประโยชน์สูงสุดของเกษตรกรและประเทศชาติ

สำนักวิชาการและแผนงาน
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กันยายน 2568

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ

■ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	4
■ วัตถุประสงค์	5
■ ประโยชน์ที่ได้รับ	5
■ ขอบเขตการศึกษา	5
■ นิยามศัพท์เฉพาะ	5

บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

■ ความคิดเห็น	6
■ การออกใบอนุญาตเพื่อการเกษตร	7

บทที่ 3 วิธีดำเนินการ

■ การสุ่มตัวอย่าง	15
■ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	16
■ การเก็บรวบรวมข้อมูล	16
■ การวิเคราะห์ข้อมูล	16

บทที่ 4 ผลการศึกษา

■ ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร	17
■ ข้อมูลเอกสารสิทธิของเกษตรกร และการยื่นคำขออนุญาตเพื่อการเกษตร	19
■ การรับรู้เกี่ยวกับการขออนุญาตเพื่อการเกษตร	20
■ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นใบอนุญาตเพื่อการเกษตร	22
■ ข้อเสนอแนะ	28

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก

■ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
■ แบบสอบถาม	38
■ ภาพการลงพื้นที่เก็บข้อมูล	44

บทที่ 1 บทนำ

■ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลอดระยะเวลา 49 ปีที่ผ่านมา สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ดำเนินการจัดที่ดินให้เกษตรกรแล้ว จำนวน 36.6 ล้านไร่ เกษตรกรได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินแล้วจำนวน 2.77 ล้านราย (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2567)

นโยบายประการหนึ่งของนายกรัฐมนตรี เศรษฐา ทวีสิน ซึ่งแถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ที่มุ่งมั่นจะสร้างและขยายโอกาสให้กับประชาชน คือ การให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เพื่อสร้างโอกาสในการมีอาชีพ รายได้ และความมั่นคงในชีวิต โดยรัฐบาลจะเร่งดำเนินการให้ประชาชนมีสิทธิในที่ดิน มีชีวิตที่มั่นคง พิจารณาเอกสารสิทธิการใช้ประโยชน์ให้เป็นโฉนด เพื่อให้สามารถนำไปต่อยอดให้เข้าถึงแหล่งทุนได้ นำมาพัฒนาที่ดินเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในระยะยาว (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2566) จึงนำมาสู่นโยบายสำคัญของ ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มีเป้าหมายในการปรับปรุงและพัฒนาสิทธิในที่ดินของรัฐบาล โดยการเปลี่ยนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

ส.ป.ก. ได้สานต่อนโยบายในการปรับปรุงและพัฒนาสิทธิในที่ดินของรัฐบาล โดยดำเนินโครงการปรับปรุงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการปรับปรุงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร และมีแผนการดำเนินงานภายใน 2 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568) เป้าหมายรวมประมาณ 1.6 ล้านแปลง พื้นที่ดำเนินการในเขตปฏิรูปที่ดิน 67 จังหวัด เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำโฉนดเพื่อการเกษตรไปต่อยอดให้เข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อสร้างคุณภาพชีวิต ส่งผลให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินที่มั่นคง

จากรายงานผลการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของ ส.ป.ก. พบว่า มีผู้ยื่นคำขออนุญาตโฉนดเพื่อการเกษตรภาพรวมทั้งประเทศ จำนวน 0.72 ล้านแปลง คิดเป็นร้อยละ 45 ของเป้าหมายทั้งหมด 1.6 ล้านแปลง (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2567) ดังนั้น คณะผู้ศึกษาจึงได้สำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร เพื่อจะได้ทราบเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของเกษตรกร ความคิดเห็น ความพึงพอใจต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร รวมถึงความคาดหวังและความต้องการของเกษตรกร เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานออกโฉนดเพื่อการเกษตรในอนาคตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

■ วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร
2. เพื่อเสนอแนะการปรับปรุงการดำเนินงานออกโฉนดเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

■ ประโยชน์ที่ได้รับ

ทราบความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร และสามารถนำผลการสำรวจไปประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร เพื่อแก้ไขปัญหา และปรับปรุงระเบียบ แนวทาง มาตรการ และการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรในอนาคต

■ ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ดำเนินการตั้งแต่ ธันวาคม 2567 ถึง กันยายน 2568 โดยศึกษาใน 2 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ การรับรู้เกี่ยวกับการขออนุญาตเพื่อการเกษตรของเกษตรกร และความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ซึ่งเก็บข้อมูลจากเกษตรกรผู้ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร หรือผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) จำนวน 14 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 716 ราย

■ นิยามศัพท์เฉพาะ

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรผู้ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร หรือเกษตรกรผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) ที่เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01)

หมายถึง หนังสือแสดงสิทธิที่ ส.ป.ก. ออกให้แก่เกษตรกรที่ได้รับการจัดให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518

โฉนดเพื่อการเกษตร

หมายถึง หนังสือแสดงสิทธิที่ ส.ป.ก. ออกให้แก่เกษตรกรที่ได้รับการจัดให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

คู่สมรส

หมายถึง ชายหรือหญิงที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยากับเกษตรกร โดยได้จดทะเบียนสมรสกันอย่างถูกต้องตามกฎหมาย หรือมิได้จดทะเบียนสมรส

บุตร

หมายถึง บุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย รวมถึงบุตรนอกกฎหมายที่บิดาได้รับรองแล้วของเกษตรกร และบุคคลที่เกษตรกรได้รับเป็นบุตรบุญธรรมโดยชอบด้วยกฎหมายมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

เครือญาติ

หมายถึง บุคคลผู้มีความสัมพันธ์กับเกษตรกรหรือคู่สมรสของเกษตรกร ซึ่งอยู่ในฐานะดังต่อไปนี้ 1) ผู้สืบสันดาน 2) บิดาหรือมารดา 3) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 4) พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกัน 5) ปู่ ย่า ตา ยาย 6) หลุง ป้า น้า อา 7) หลานซึ่งเป็นลูกของบุคคลตามข้อ 3) หรือ 4) และ 8) ลูกพี่ลูกน้องซึ่งเป็นลูกของบุคคลตามข้อ 6)

■ ความคิดเห็น

นงนภัส โครพินาย (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งเกิดขึ้นภายในมโนคติของบุคคล ในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง ซึ่งเป็นการประเมินค่าจากความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่อข้อเท็จจริงในสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีอยู่หลายระดับ คือ ตั้งแต่ระดับผิวเผิน ถึงระดับลึกซึ้ง ที่สามารถแปลเป็นความหมายโดยอาศัยความรู้พื้นฐาน ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม แล้วแสดงออกมาด้วยการพูด หรือ การเขียน ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนั้นออกมาโดยไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่ ความคิดเห็นอาจจะไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น ๆ ก็ได้

นุสรา ดาราสม (2565) กล่าวว่า ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดภายในที่ได้รับอิทธิพลมาจากตัวแปรต่าง ๆ เช่น ความเชื่อ ประสบการณ์ อายุ เป็นต้น โดยความคิดเห็นในบางครั้งจะสื่อให้เห็นถึงทัศนคติภายในของผู้แสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นนั้นเป็นได้หลายทิศทาง ทั้งเชิงบวก เชิงลบ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย

อุปริญฐา อินทรสาด และนัสมล บุตรวิเศษ (2564) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นความเชื่อ ความคิด การตัดสินใจหรือการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ การรับรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม

กฤติพัฒน์ ระเบียบ (2558) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นความเชื่อ การพิจารณาตัดสินใจ การประเมินค่าในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วแสดงออกมา นอกจากนี้ ความคิดเห็นของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในเรื่องหนึ่งนั้น สามารถเกิดขึ้นและมีทิศทางไปในทางใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น เช่น พื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และการติดต่อระหว่างบุคคล เป็นต้น

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า **ความคิดเห็น** คือ ความรู้ ความเข้าใจ หรือการตัดสินใจที่เกิดจากมโนคติส่วนบุคคล โดยมีพื้นฐานมาจากความเชื่อ ความรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น อายุ การศึกษา การเลี้ยงดู ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อการประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตามทัศนคติและความรู้สึกส่วนตัว ไม่ใช่ข้อเท็จจริงที่สามารถพิสูจน์ได้แน่ชัดว่า “ถูก” หรือ “ผิด”

■ การออกโฉนดเพื่อการเกษตร

01 ความเป็นมา

ในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ 5/2566 เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2566 มีมติเห็นชอบหลักการปรับปรุงเอกสารสิทธิเพื่อยกระดับเป็นโฉนด โดยเร่งรัดการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และมติ คปก. ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาลที่จะเร่งรัดการดำเนินการให้ประชาชนมีสิทธิในที่ดิน ที่จะสามารถนำไปต่อยอดให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนในรูปแบบโฉนดได้

ต่อมาในการประชุม คปก. ครั้งที่ 6/2566 เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2566 ได้มีมติเห็นชอบกรอบแนวทางการปรับปรุงระเบียบ คปก. จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่

1) ร่างระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

2) ร่างระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเช่าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

3) ร่างระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เพื่อดำเนินการปรับปรุงสิทธิ ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร โดยมอบหมายให้ ส.ป.ก. จัดรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องและบุคคลทั่วไป ประกอบด้วย คปก. หัวหน้าส่วนราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ในการปฏิรูปที่ดิน เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ผ่านระบบกลางทางกฎหมายและหนังสือราชการ เพื่อนำความคิดเห็นประกอบการพิจารณาจัดทำร่างระเบียบ คปก. เพื่อเสนอ คปก. พิจารณา

และในการประชุม คปก. ครั้งที่ 7/2566 เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2566 ที่ประชุมได้พิจารณาผลการรับฟังความคิดเห็นร่างระเบียบ คปก. ทั้ง 3 ฉบับ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินการปรับปรุงสิทธิ ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) เห็นชอบร่างระเบียบ คปก. ทั้ง 3 ฉบับ ที่ผ่านการรับฟังความคิดเห็นเป็นที่เรียบร้อยแล้วและมอบหมาย ส.ป.ก. นำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีผลบังคับใช้ทันภายในวันที่ 15 ธันวาคม 2566

2) มีการแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับชื่อเอกสารจากเดิม “โฉนดเพื่อเกษตรกรรม” เป็น “โฉนดเพื่อการเกษตร” และใช้ครุฑ “เขียว”

3) พื้นที่เป้าหมายทั่วประเทศ จะต้องเป็นแปลงที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เช่าทำประโยชน์มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี มีฐานข้อมูลรายแปลงตรงกันกับระบบจัดที่ดินออนไลน์ (ALRO Land Online) และไม่มีการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ รวมถึงมีการเปิดให้ยื่นความประสงค์ขออนุญาตเพื่อการเกษตรออนไลน์ได้

ส.ป.ก. ได้จัดทำโครงการปรับปรุงหนังสืออนุญาตให้เช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร เพื่อขับเคลื่อนการออกโฉนดเพื่อการเกษตรให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาลและสอดคล้องกับระเบียบกฎหมายที่ได้แก้ไข โดยมีแผนการดำเนินงานภายใน 2 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568) เป้าหมายดำเนินการ คือ เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินประเภทที่ดินรัฐจาก ส.ป.ก. โดยได้รับอนุญาตให้เช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีแผนงานจำนวน 501,581 แปลง และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีแผนงานจำนวน 1,066,643 แปลง ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน 67 จังหวัด

02 คุณสมบัติและหลักเกณฑ์

1. เกษตรกรผู้ยื่นคำขออนุญาตเพื่อการเกษตร จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินมาแล้ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี กรณี มีการโอนสิทธิหรือจัดที่ดินแทนที่ให้กับคู่สมรส บุตร เครือญาติ หรือทายาท ให้นับระยะเวลาที่ได้ร่วมทำประโยชน์เป็นระยะเวลาได้

2. เมื่อเกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน หรือได้รับ ส.ป.ก.4-01 ได้ยื่นคำขออนุญาตเพื่อการเกษตร ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ออกหนังสือรับรองสิทธิการขออนุญาตเพื่อการเกษตร ไว้เป็นหลักฐาน จนกว่าจะมีการออกใบอนุญาตเพื่อการเกษตรให้แก่เกษตรกร กรณีมีการออกใบอนุญาตเพื่อการเกษตรเรียบร้อยแล้ว ให้หนังสือรับรองสิ้นผลการรับรอง

3. เกษตรกรผู้ได้รับที่ดินตามโฉนดเพื่อการเกษตร มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี อาจยื่นคำขอสละสิทธิของตนทั้งหมด หรือแต่บางส่วนต่อ ส.ป.ก.จังหวัด เพื่อให้เกษตรกรรายอื่น เป็นผู้ได้รับการพิจารณาจัดที่ดินแทนที่ โดยบุคคลผู้มีสิทธิยื่นคำขอรับการคัดเลือกและจัดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- 1) เป็นบุคคลธรรมดา
- 2) เป็นเกษตรกร
- 3) มีสัญชาติไทย

4) บรรลุนิติภาวะ หรือยังไม่บรรลุนิติภาวะ แต่จำเป็นต้องประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อการยังชีพ และมีความสามารถหรือประสบการณ์ในการประกอบอาชีพดังกล่าว

5) ไม่เป็นคนทุพพลภาพ หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบจนไม่สามารถประกอบการเกษตรได้

6) ไม่มีที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมเป็นของตนเองหรือของบุคคลในครอบครัวเดียวกัน หรือมีที่ดินเพียงเล็กน้อย แต่ไม่เพียงพอแก่การประกอบเกษตรกรรมเพื่อเลี้ยงชีพ

7) ไม่เคยเป็นผู้ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ซึ่งสิทธิดังกล่าวสิ้นสุดลง เพราะได้สละสิทธิหรือโอนสิทธิในที่ดินทั้งหมด หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลา 5 ปีก่อนวันยื่นคำขอรับการจัดที่ดินตามระเบียบนี้ เว้นแต่ในกรณีที่การสิ้นสิทธินั้นเกิดจากเหตุที่จำเป็นและสมควรหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ

8) เป็นผู้ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนด

(ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือก และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566)

03 ขั้นตอนและวิธีการออกโฉนดเพื่อการเกษตร

1. ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้

ส.ป.ก.จังหวัด ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ การดำเนินการออกโฉนดเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านทางการประชุมประจำเดือนกำนันผู้ใหญ่บ้าน การประชุมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่องทางวิทยุกระจายเสียงประจำจังหวัด เว็บไซต์ และ Facebook ส.ป.ก.จังหวัด โดยกำหนดให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชี้แจงประชาสัมพันธ์ในการประชุมกรรมการจังหวัด และให้นำป้ายโครงการ โรลอัพ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการไปเผยแพร่ในสถานที่ต่าง ๆ เช่น พื้นที่ให้บริการประชาชน ศูนย์บริการประชาชนของ ส.ป.ก.จังหวัด

2. รับแจ้งความประสงค์ขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร

การรับแจ้งความประสงค์ขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร มี 3 ช่องทาง ดังนี้

2.1 ศูนย์บริการประชาชนประจำสำนักงาน ส.ป.ก.จังหวัด

2.2 ระบบบริการออนไลน์ของ ส.ป.ก. โดยเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด จะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน และเกษตรกรต้องนำส่งเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการรับแจ้งความประสงค์ขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร ส.ป.ก.จังหวัด นับจากวันที่เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด แจ้งให้นำส่งเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอ

2.3 ศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ (Mobile Unit) โดย ส.ป.ก.จังหวัด จัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้บริการรับแจ้งความประสงค์ฯ ตามจุดบริการที่กำหนด

การดำเนินการใด ๆ หากมีการเข้าถึงข้อมูลประชาชนผ่านระบบ Linkage center ต้องได้รับความยินยอมจากประชาชนรายดังกล่าว โดยการลงลายมือชื่อยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลในหนังสือยินยอมด้วย ขอให้ดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

โดยเอกสารประกอบการยื่นคำขออออกโฉนดเพื่อการเกษตร มีดังนี้

- 1) ส.ป.ก.4-01 (ฉบับผู้ถือ) หรือสำเนาสัญญาเงินกู้ ธ.ก.ส. (กรณีกู้เงิน ธ.ก.ส.)
- 2) บัตรประจำตัวประชาชน
- 3) สำเนาใบสำคัญการเปลี่ยนชื่อ - สกุล (ถ้ามี)

หลังจากรับแจ้งความประสงค์ฯ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่มอบหลักฐานการรับแจ้งความประสงค์ขออออกโฉนดเพื่อการเกษตรให้กับเกษตรกร รวมถึงอำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกร เช่น การให้บริการถ่ายเอกสารต่าง ๆ ที่จำเป็น และให้คำปรึกษาแนะนำกรณีมีข้อสงสัยต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับบริบทและสถานการณ์ของแต่ละจังหวัด ทั้งนี้ ต้องดำเนินการภายใต้กฎหมายและระเบียบที่กำหนดไว้ด้วย

3. การตรวจสอบเอกสารและหลักฐาน

เจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบรับแจ้งความประสงค์ขออออกโฉนดเพื่อการเกษตร และเอกสารประกอบการยื่นคำขอฯ ณ จุดการให้บริการรับแจ้งความประสงค์ขออออกโฉนดเพื่อการเกษตร หากตรวจสอบข้อมูลและเอกสารประกอบครบถ้วนแล้ว ให้รับแบบแจ้งความประสงค์ขออออกโฉนดเพื่อการเกษตรนั้นไว้ กรณีผู้ยื่นความประสงค์เอกสารไม่ครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่แจ้งรายการเอกสารหรือหลักฐานที่จะต้องยื่นเพิ่มเติม พร้อมกำหนดระยะเวลาที่ผู้แจ้งความประสงค์จะต้องดำเนินการแก้ไขหรือยื่นหลักฐานเพิ่มเติมด้วย

4. การตรวจสอบข้อมูลทางแผนที่

4.1 ตรวจสอบรูปแบบแผนที่ ตำแหน่ง และเนื้อที่แปลง ที่ขออนุญาตเพื่อการเกษตรภายหลังได้รับแบบรับแจ้ง ความประสงค์ขออนุญาตเพื่อการเกษตรและเอกสาร ประกอบการยื่นคำขอฯ โดยตรวจผลการรังวัด จากระบบ RTK GNSS Network หรือผลการรังวัดโดยระบบอื่นร่วมกับ ฐานข้อมูล ALROLAND/ตำแหน่งแปลงที่ดิน รูปแบบที่ แปลงที่ดินตรงกับสภาพการทำประโยชน์ตามแผนที่ภาพถ่าย ดาวเทียม และไม่พบการใช้ที่ดินผิดปกติดังตามผลการ ตรวจสอบจากแผนที่ภาพถ่ายทางดาวเทียม ให้ดำเนินการ รวบรวมเอกสารและจัดทำความเห็นเพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีผลการรังวัดไม่สอดคล้องกับปัจจุบันให้รังวัดใหม่

4.1.1 กรณีเห็นควรจำลองหรือถ่ายทอดรูปแบบที่ แปลงที่ดิน (คัดลอกรูปแบบที่ใน ส.ป.ก./สร 5 ก. หรือ หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน) ลงใน โฉนดเพื่อการเกษตร ให้ตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้อง ดังนี้

1) มีข้อมูลแปลงที่ดินในระบบจัดที่ดินออนไลน์ โดยชื่อผู้รับอนุญาต เลขกลุ่ม/ระวางแปลงที่ดิน เนื้อที่ ตรงกับ หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเดิม

2) รูปแบบที่แปลงที่ดินสอดคล้องกับหนังสือ อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเดิม

3) ข้อมูลแปลงที่ดินใดที่รังวัดด้วยระบบ RTK GNSS Network ให้ใช้รูปแบบแผนที่ที่ได้จากการรังวัด ถ่ายทอดลงในโฉนดเพื่อการเกษตร

เมื่อตรวจสอบถูกต้อง ครบถ้วนแล้ว ให้จำลองหรือ ถ่ายทอดรูปแบบที่แปลงที่ดินลงในโฉนดเพื่อการเกษตรได้ โดยไม่ต้องคำนวณเนื้อที่ รูปแบบที่ดินใหม่ ให้ใช้เนื้อที่ รูปแบบที่ดินตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขต ปฏิรูปที่ดิน โดยเจ้าหน้าที่ผู้จำลองหรือถ่ายทอดรูปแบบ ที่ดินลงในโฉนดเพื่อการเกษตร ผู้ตรวจแผนที่ ไม่ต้อง รับผิดชอบต่อผลการรังวัดเดิม

4.1.2 กรณีเห็นควรรังวัดใหม่เนื่องจากรูปแบบที่ เชิงเลขไม่ถูกต้องหรือลักษณะของที่ดินเป็นอย่างอื่น เช่น ทาง ถนน คลอง ลำห้วย ลำน้ำ เป็นต้น ให้ตรวจสอบ แปลงที่ดินที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ในเขตปฏิรูปที่ดินเดิมว่ารูปแบบที่แปลงที่ดินมีการใช้ ประโยชน์ที่ดินเป็นอย่างอื่นด้วยหรือไม่ จากภาพถ่ายทาง อากาศ ภาพถ่ายดาวเทียม หรือวิธีการอื่นใด ที่ทำให้ ทราบว่ามีการใช้ประโยชน์ในแปลงที่ดินอย่างอื่นด้วย เช่น ทาง ถนน คลอง ลำห้วย แม่น้ำ เป็นต้น ที่มีสภาพเป็น สาธารณะตัดผ่านหรือมีบางส่วนอยู่ในแปลงที่ดิน

4.1.3 กรณีเห็นว่าไม่สามารถจำลองหรือถ่ายทอด รูปแบบที่แปลงที่ดินลงในโฉนดเพื่อการเกษตรได้ ให้ตรวจสอบแปลงที่ดินที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำ ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเดิมจากภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายดาวเทียม หรือวิธีการอื่นใด ว่ามีการใช้ที่ดิน ผิดปกติ เช่น โรงแรม รีสอร์ท โรงงาน บัณาน้ำมัน เป็นต้น

4.1.4 กรณีอื่น ๆ เช่น อยู่ในพื้นที่คาบเกี่ยวเขต ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่นอกเขตปฏิรูปที่ดินที่มีหนังสือสำคัญ พื้นที่พิพาท พื้นที่กันคั่นกรมป่าไม้ พื้นที่ภาระผูกพัน หรือกรณีอื่นใดที่เห็นว่าไม่สามารถนำไปสู่กระบวนการ ออกโฉนดเพื่อการเกษตรได้ ให้ชะลอการดำเนินการไว้ก่อน จนกว่ากระบวนการจะสิ้นสุดและเป็นที่ยุติ

4.2 การควบคุมตำแหน่งที่ดินในการออกโฉนดเพื่อการเกษตร กรณีใช้ข้อมูลผลการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS Network

4.2.1 กรณีใช้ผลการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดิน ตามมาตรฐาน RTK GNSS Network ในการออกโฉนดเพื่อการเกษตรในแปลงที่ดินที่รังวัดเป็นระบบกลุ่ม ให้ใช้เลขแปลงที่ดินและเลขระวางที่ดินจากการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS Network ที่ขอผ่านระบบรายงานผลการสำรวจรังวัดออนไลน์ “ส่งสุข” ด้วย

4.2.2 กรณีใช้ผลการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS Network ในการออกโฉนดเพื่อการเกษตรในแปลงที่ดินที่รังวัดเป็นระบบระวาง ซึ่งเป็นระวางเดียวกันกับระบบรายงานจัดที่ดิน ALROLAND ให้ใช้เลขแปลงที่ดินและเลขระวางที่ดินเดิมในระบบรายงานจัดที่ดิน ALROLAND โดยให้ขอเลขแปลงที่ดินจากระบบรายงานผลการสำรวจรังวัดออนไลน์ “ส่งสุข”

4.3 การเขียนรูปแปลงแผนที่ในโฉนดเพื่อการเกษตร ให้ปฏิบัติตามคำสั่ง ส.ป.ก. ที่ 1029/2566 และ คำสั่ง ส.ป.ก. ที่ 521/2567 เรื่อง กำหนดแบบและขั้นตอนการออกแก้ไข เพิ่มเติม ยกเลิก เพิกถอน และออกใบแทนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินและโฉนดเพื่อการเกษตรและแก้ไขเพิ่มเติม กรณีคำสั่งข้างต้นมิได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งที่ 642/2543 เรื่อง กำหนดแบบและขั้นตอนการออกแก้ไข เพิ่มเติม ยกเลิก เพิกถอน และออกใบแทนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และคำสั่ง ส.ป.ก. ที่ 29/2549 กำหนดแบบและขั้นตอนการออกแก้ไข เพิ่มเติม ยกเลิก เพิกถอน และออกใบแทนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01 ค) หรือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบ ส.ป.ก. ว่าด้วยมาตรฐานระวางแผนที่และแผนที่รูปแปลงที่ดินในที่ดินของรัฐ พ.ศ. 2563

4.4 การรายงานข้อมูลทางแผนที่ให้รายงานผลงานผ่านระบบรายงานผลการสำรวจรังวัดออนไลน์ที่สำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดินกำหนด

5. รวบรวมเอกสารและเสนอความเห็นต่อปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุญาต

รวบรวมเอกสารและจัดทำความเห็นเสนอปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุญาตและมอบหมายให้กลุ่มงานต่าง ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กรณีอนุญาตให้ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร

1) กลุ่มยุทธศาสตร์และการปฏิรูปที่ดิน รวบรวมแบบแจ้งความประสงค์ฯ และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องส่งกลุ่มกฎหมายดำเนินการ

2) กลุ่มกฎหมาย จัดทำประกาศ คำสั่ง เรื่องผลการพิจารณาให้เกษตรกรได้รับโฉนดเพื่อการเกษตรตามกฎหมายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียคัดค้าน และออกหนังสือรับรองสิทธิการออกโฉนดเพื่อการเกษตร

3) กลุ่มงานช่างและแผนที่ จัดพิมพ์รายละเอียดแผนที่รูปแปลงในโฉนดเพื่อการเกษตร

4) กลุ่มยุทธศาสตร์และการปฏิรูปที่ดิน จัดพิมพ์รายละเอียดโฉนดเพื่อการเกษตรนำเสนอปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพื่อลงนามในโฉนดเพื่อการเกษตร

กรณีไม่อนุญาตให้ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร พร้อมระบุเหตุผล และมอบหมาย ดังนี้

1) กลุ่มกฎหมาย แจ้งผลการพิจารณาให้เกษตรกรรับทราบ

2) กลุ่มงานช่างและแผนที่ รังวัดใหม่ด้วยระบบ RTK GNSS Network หากตรวจพบว่าตำแหน่งแปลงที่ดินรูปแผนที่ แปลงที่ดินไม่ตรงกับสภาพการทำประโยชน์ และพบการใช้ที่ดินผิดปกติ ตามแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม

6. จัดทำคำสั่ง เป็นหนังสือโดยออกประกาศ ผลการพิจารณาการออกโฉนดเพื่อการเกษตรให้เกษตรกรปฏิบัติตามกฎหมายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์ โดยปิดประกาศไว้ตามสถานที่ที่กำหนด และออกหนังสือรับรองสิทธิการขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร

7. มอบโฉนดเพื่อการเกษตร

7.1 จัดพิธีมอบโฉนดเพื่อการเกษตร โดย ส.ป.ก.ส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

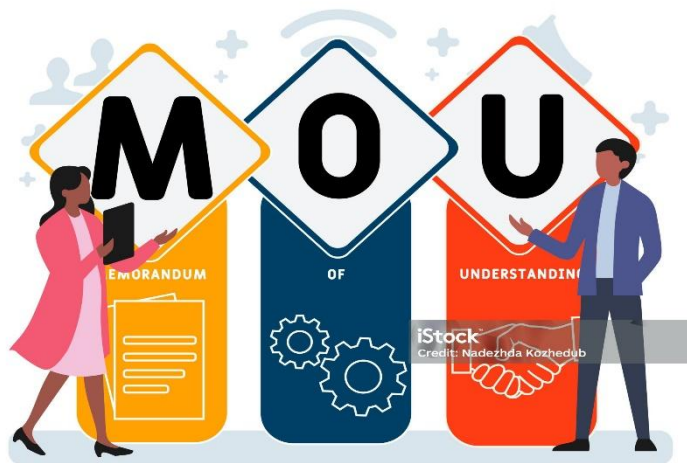
7.2 จัดพิมพ์สื่อประชาสัมพันธ์

04 แผนงาน-ผลงาน โครงการปรับปรุงหนังสืออนุญาตฯ เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ปี 2567

ลำดับ	จังหวัด	โครงการปรับปรุงหนังสืออนุญาต ฯ ส.ป.ก. 4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ปี 2567							
		แผนการยื่น คำขอออก โฉนด ฯ ปี 67 (แปลง)	ผลการยื่นคำขออออกโฉนด ฯ		แผนการมอบ โฉนด ฯ (อย่าง น้อย 70 % ของการยื่นคำขอ)	ผลการออกโฉนดเพื่อการเกษตร			
			ผลงาน (ณ 30 ก.ย. 67)	%		ผลงานปี 67			
						ผลงานประจำ ปี 67 ณ 30 ก.ย. 67 (1)	ผลงานขยายโครงการ (ต.ค. - ธ.ค. 67) (2)	รวมผลงาน ปี 67 (1)+(2)=(3)	%
รวมทั้งสิ้น		501,581	722,713	144.09	351,107	285,001	50,942	335,943	95.68
ภาคเหนือ		118,983	182,867	153.69	83,288	65,267	5,654	70,921	85.15
1	กำแพงเพชร	19,107	13,860	72.54	13,375	2,426	1,830	4,256	31.82
2	เชียงราย	15,923	19,308	121.26	11,146	7,760	1,153	8,913	79.97
3	เชียงใหม่	4,307	5,198	120.69	3,015	3,119	-	3,119	103.45
4	ตาก	5,089	5,887	115.68	3,562	3,838	-	3,838	107.74
5	นครสวรรค์	8,881	10,697	120.45	6,217	4,684	1,533	6,217	100.00
6	น่าน	6,501	17,090	262.88	4,551	4,563	-	4,563	100.27
7	พะเยา	9,630	20,000	207.68	6,741	7,588	-	7,588	112.56
8	พิจิตร	3,323	3,421	102.95	2,326	2,333	-	2,333	100.30
9	พิษณุโลก	5,689	8,034	141.22	3,982	4,363	-	4,363	109.56
10	เพชรบูรณ์	11,872	19,591	165.02	8,310	2,588	1,138	3,726	44.84
11	แพร่	2,649	9,123	344.39	1,854	1,876	-	1,876	101.17
12	แม่ฮ่องสอน	727	2,004	275.65	509	751	-	751	147.57
13	ลำปาง	6,326	12,213	193.06	4,428	4,102	-	4,102	92.63
14	ลำพูน	2,753	4,301	156.23	1,927	2,537	-	2,537	131.65
15	สุโขทัย	7,417	17,120	230.82	5,192	5,256	-	5,256	101.23
16	อุดรดิตถ์	4,283	8,504	198.55	2,998	4,034	-	4,034	134.55
17	อุทัยธานี	4,506	6,516	144.61	3,154	3,449	-	3,449	109.35
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		276,047	353,579	128.09	193,233	140,628	37,586	178,214	92.23
1	กาฬสินธุ์	9,632	10,164	105.52	6,742	2,539	10	2,549	37.81
2	ขอนแก่น	12,287	17,152	139.59	8,601	8,806	-	8,806	102.38
3	ชัยภูมิ	20,800	27,120	130.38	14,560	5,318	946	6,264	43.02
4	นครพนม	6,292	6,676	106.10	4,404	1,993	1,205	3,198	72.61
5	นครราชสีมา	16,138	20,531	127.22	11,297	3,252	6,304	9,556	84.59
6	บึงกาฬ	11,773	15,653	132.96	8,241	3,040	5,201	8,241	100.00
7	บุรีรัมย์	22,218	30,681	138.09	15,553	16,766	-	16,766	107.80
8	มหาสารคาม	5,663	11,963	211.25	3,964	3,085	879	3,964	100.00
9	มุกดาหาร	6,548	9,845	150.35	4,584	7,014	-	7,014	153.02
10	ยโสธร	7,769	7,931	102.09	5,438	5,861	-	5,861	107.77
11	ร้อยเอ็ด	13,000	14,273	109.79	9,100	11,782	-	11,782	129.47
12	เลย	15,313	24,639	160.90	10,719	11,446	-	11,446	106.78
13	ศรีสะเกษ	20,544	25,408	123.68	14,381	14,739	-	14,739	102.49
14	สกลนคร	21,167	21,535	101.74	14,817	5,201	9,616	14,817	100.00
15	สุรินทร์	20,220	20,160	99.70	14,154	6,575	5,360	11,935	84.32
16	หนองคาย	7,338	21,874	298.09	5,137	3,085	2,052	5,137	100.01
17	หนองบัวลำภู	7,608	9,545	125.46	5,326	2,285	3,041	5,326	100.01
18	อำนาจเจริญ	4,793	7,990	166.70	3,355	4,435	-	4,435	132.19
19	อุดรธานี	17,120	19,829	115.82	11,984	11,977	7	11,984	100.00
20	อุบลราชธานี	29,824	30,610	102.64	20,877	11,429	2,965	14,394	68.95

ลำดับ	จังหวัด	โครงการปรับปรุงหนังสืออนุญาต ฯ ส.ป.ก. 4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ปี 2567							
		แผนการยื่น คำขออออก โฉนด ฯ ปี 67 (แปลง)	ผลการยื่นคำขออออกโฉนด ฯ		แผนการมอบ โฉนด ฯ (อย่าง น้อย 70 % ของการยื่นคำขอ)	ผลการออกโฉนดเพื่อการเกษตร			
			ผลงาน (ณ 30 ก.ย. 67)	%		ผลงานปี 67			
						ผลงานประจำ ปี 67 ณ 30 ก.ย. 67 (1)	ผลงานขยายโครงการ (ต.ค. - ธ.ค. 67) (2)	รวมผลงาน ปี 67 (1)+(2)=(3)	%
ภาคกลาง		55,160	102,354	185.56	38,612	43,843	1,155	44,998	116.54
1	กาญจนบุรี	6,718	9,916	147.60	4,703	5,583	-	5,583	118.72
2	จันทบุรี	1,835	5,980	325.89	1,285	1,896	-	1,896	147.61
3	ฉะเชิงเทรา	5,667	10,888	192.13	3,967	4,413	-	4,413	111.25
4	ชลบุรี	4,432	8,356	188.54	3,102	4,523	-	4,523	145.79
5	ชัยนาท	1,092	1,408	128.94	764	1,085	-	1,085	141.94
6	ตราด	2,271	7,180	316.16	1,590	1,936	-	1,936	121.78
7	นครนายก	-	122	-	-	108	-	108	-
8	ประจวบคีรีขันธ์	1,848	7,796	421.86	1,294	1,342	-	1,342	103.74
9	ปราจีนบุรี	2,423	2,524	104.17	1,696	2,013	-	2,013	118.68
10	เพชรบุรี	1,119	1,599	142.90	783	875	-	875	111.71
11	ระยอง	2,343	2,708	115.58	1,640	1,695	-	1,695	103.35
12	ราชบุรี	1,966	6,376	324.31	1,376	2,045	-	2,045	148.60
13	ลพบุรี	5,051	8,536	169.00	3,536	2,381	1,155	3,536	100.01
14	สระแก้ว	13,190	18,948	143.65	9,233	10,051	-	10,051	108.86
15	สระบุรี	1,642	4,657	283.62	1,149	1,266	-	1,266	110.14
16	สุพรรณบุรี	3,563	5,360	150.44	2,494	2,631	-	2,631	105.49
ภาคใต้		51,391	83,913	163.28	35,974	35,263	6,547	41,810	116.22
1	กระบี่	3,004	7,161	238.38	2,103	2,383	-	2,383	113.33
2	ชุมพร	6,182	12,832	207.57	4,327	1,774	2,553	4,327	100.00
3	ตรัง	3,136	10,246	326.72	2,195	2,381	-	2,381	108.46
4	นครศรีธรรมราช	7,995	12,941	161.86	5,597	2,213	3,384	5,597	100.00
5	นราธิวาส	506	859	169.76	354	715	-	715	201.86
6	ปัตตานี	1,042	1,335	128.12	729	911	-	911	124.90
7	พังงา	1,639	2,118	129.23	1,147	537	610	1,147	100.00
8	พัทลุง	1,646	3,897	236.76	1,152	1,563	-	1,563	135.65
9	ภูเก็ต	51	319	625.49	36	209	-	209	585.43
10	ยะลา	660	1,261	191.06	462	660	-	660	142.86
11	ระนอง	1,726	4,055	234.94	1,208	1,752	-	1,752	145.01
12	สงขลา	5,821	5,857	100.62	4,075	4,680	-	4,680	114.86
13	สตูล	463	628	135.64	324	471	-	471	145.33
14	สุราษฎร์ธานี	17,520	20,404	116.46	12,264	15,014	-	15,014	122.42

05 บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ส.ป.ก. กับ ธ.ก.ส.

- ■ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ระหว่าง สำนักงาน
- ■ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กับ
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- (ธ.ก.ส.)

เรื่อง การให้ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม ขอรับสินเชื่อจากธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในวันที่
9 เมษายน 2567

■ ■ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อให้ความร่วมมือกันเกี่ยวกับการให้ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ขอรับสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. โดยสรุป ดังนี้

1. ให้ยกเลิกบันทึกข้อตกลงในการดำเนินงาน
ระหว่าง ส.ป.ก. กับ ธ.ก.ส. ฉบับลงวันที่ 15 กรกฎาคม
2556

2. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ให้ใช้กับ
ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ได้รับ
หนังสือแสดงสิทธิ ดังนี้ โฉนดที่ดิน หนังสือรับรอง
การทำประโยชน์ สัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
สัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สัญญาเช่าที่ดินหรือ
อสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือ
เกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สัญญา
เช่าทำประโยชน์ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อ
ประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูป
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือหนังสืออนุญาตให้เข้า
ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน โฉนดเพื่อการเกษตร
สัญญาเช่าที่ดินสำหรับสถาบันเกษตรกร และได้นำสิทธิ
โดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น เป็นประกันหนี้
ที่มีอยู่กับ ธ.ก.ส. รวมทั้งการดำเนินการปรับปรุง
โครงสร้างหนี้

3. ส.ป.ก. ยินยอมให้ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูป
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นำหนังสือแสดงสิทธิโดยการปฏิรูป
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นประกันหนี้ของตนเองหรือ
คู่สมรสที่มีอยู่กับ ธ.ก.ส.

4. ในการประเมินมูลค่าที่ดินของผู้รับสิทธิโดย
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งสองฝ่ายตกลงใช้
ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์เป็นฐานใน
การประเมินมูลค่าที่ดิน ในการกำหนดมูลค่าของ
หลักประกัน ทั้งนี้ วงเงินมูลค่าหลักประกันของสิทธิโดย
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแต่ละประเภท ให้เป็นไป
ตามอัตราที่ ส.ป.ก. กับ ธ.ก.ส. กำหนดร่วมกัน กรณี
เกษตรกรได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร อาจได้รับพิจารณา
การใช้วงเงินมูลค่าหลักประกันเพิ่มขึ้นในการขอสินเชื่อ
ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ธ.ก.ส. กำหนด

5. ให้ ส.ป.ก. กับ ธ.ก.ส. ส่งเสริมและสนับสนุน
เพื่อพัฒนา รายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่
ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

■ การสุ่มตัวอย่าง

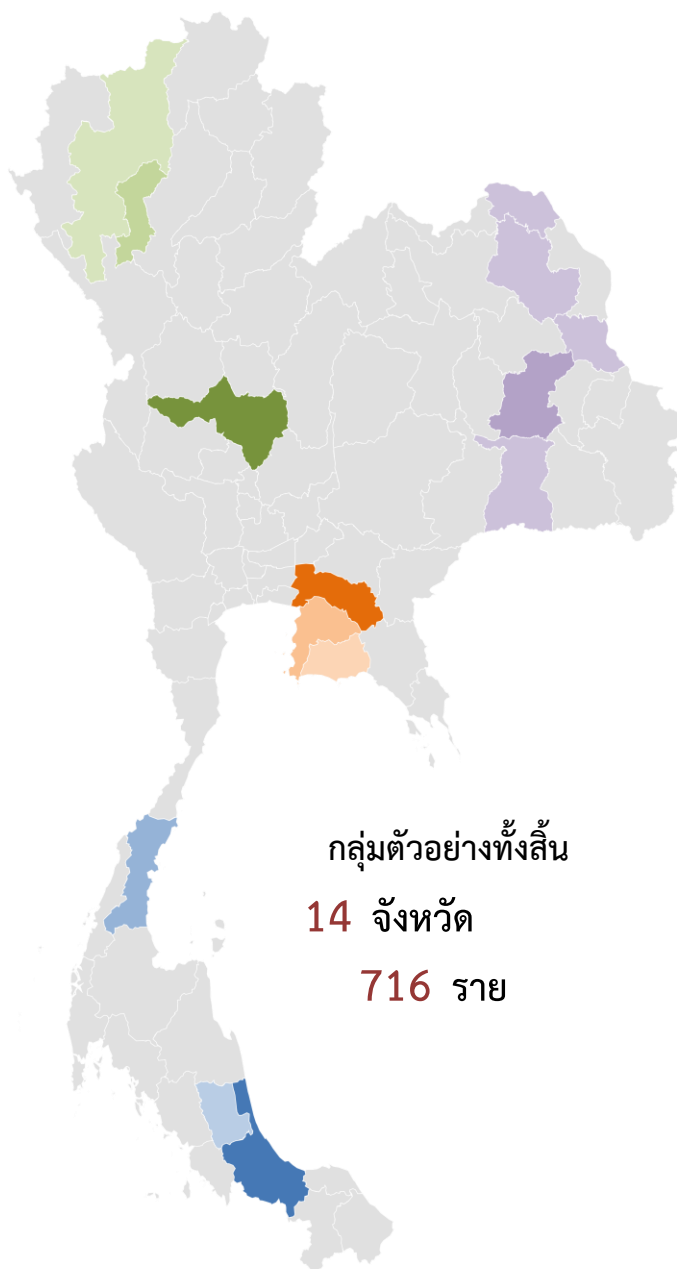
คณะผู้ศึกษาคัดเลือกจังหวัดที่มีผลงานการออกโฉนดเพื่อการเกษตร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้อย่างน้อยร้อยละ 70 ของการยื่นคำขอ และกำหนดจำนวนจังหวัดตัวอย่าง ภาคเหนือ 3 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 จังหวัด ภาคกลาง 3 จังหวัด และภาคใต้ 3 จังหวัด (เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผลงานการออกโฉนดเพื่อการเกษตรมากที่สุด จึงกำหนดจำนวนจังหวัดตัวอย่างมากกว่าภาคอื่น) จากนั้นสุ่มจังหวัดตัวอย่างในแต่ละภาค ด้วยวิธีการจับสลาก และกำหนดจำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง จังหวัดละ 50 ราย โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. ผู้ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร
2. ผู้ที่ได้ ส.ป.ก.4-01 และอยู่ระหว่างยื่นขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร
3. ผู้ที่ได้ ส.ป.ก.4-01

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด เป็นผู้สุ่มตัวอย่างเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินตามจำนวนที่กำหนด

จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด

จังหวัด	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)	จังหวัด	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)
ภาคเหนือ	153	ภาคกลาง	150
เชียงใหม่	33	ฉะเชิงเทรา	70
ลำพูน	50	ระยอง	51
นครสวรรค์	70	ชลบุรี	29
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	267	ภาคใต้	146
สกลนคร	50	ชุมพร	47
บึงกาฬ	50	พัทลุง	39
มุกดาหาร	50	สงขลา	60
สุรินทร์	49		
ร้อยเอ็ด	68		

■ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่มีคำถามกำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารสิทธิของเกษตรกรและการยื่นคำขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร

ส่วนที่ 3 การรับรู้เกี่ยวกับการขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

■ การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บข้อมูลจากเกษตรกรผู้ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร หรือผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) โดยทำหนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลไปยัง ส.ป.ก.จังหวัด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และลงพื้นที่สอบถามเกษตรกรในพื้นที่โดยใช้แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นบันทึกข้อมูลในระบบ Google Form และดึงรายงานการตอบกลับข้อมูลจากระบบฯ มาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่อไป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย หนังสือราชการ รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องทางอินเทอร์เน็ต

■ การวิเคราะห์ข้อมูล

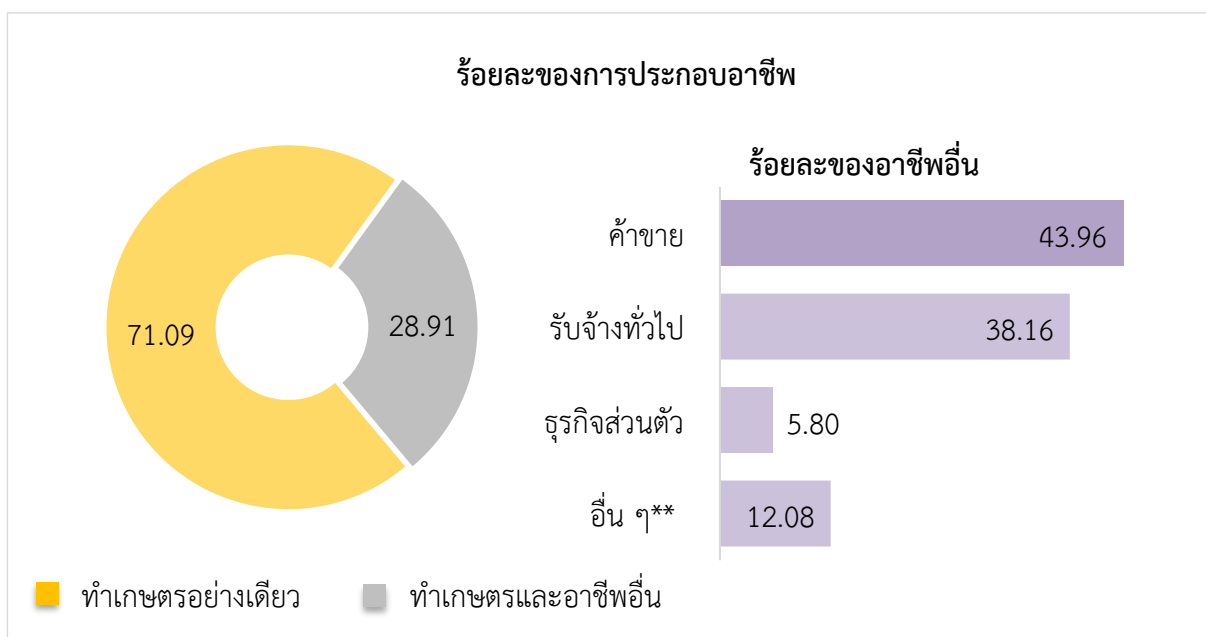
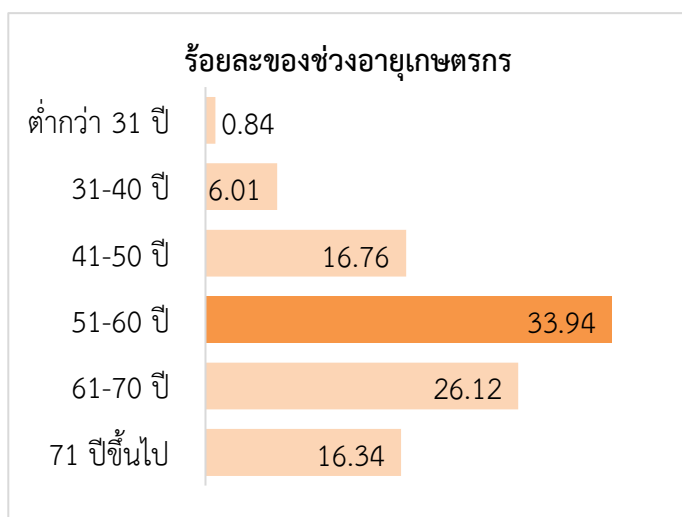
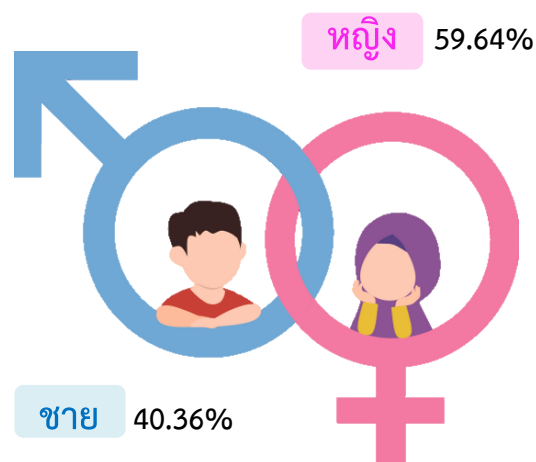
การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าสูงสุด (max) ค่าต่ำสุด (min)

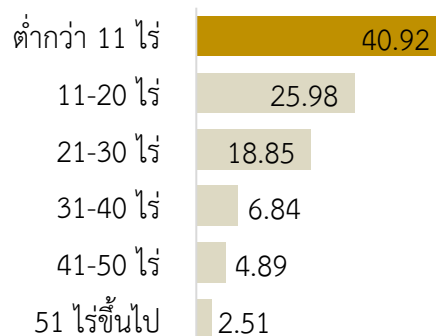
■ ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

จากการสำรวจเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 716 ราย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 59 ปี เกษตรกรมีสมาชิกในครัวเรือน (รวมตนเอง) เฉลี่ยครัวเรือนละ 4 ราย โดยเป็นแรงงานภาคการเกษตร เฉลี่ยครัวเรือนละ 2 ราย มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรอยู่ในช่วง 31-40 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรเพียงอย่างเดียว แต่มีเกษตรกรร้อยละ 28.91 ประกอบอาชีพอื่นด้วย ได้แก่ ค้าขาย รับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัว อสม. และผู้นำชุมชน

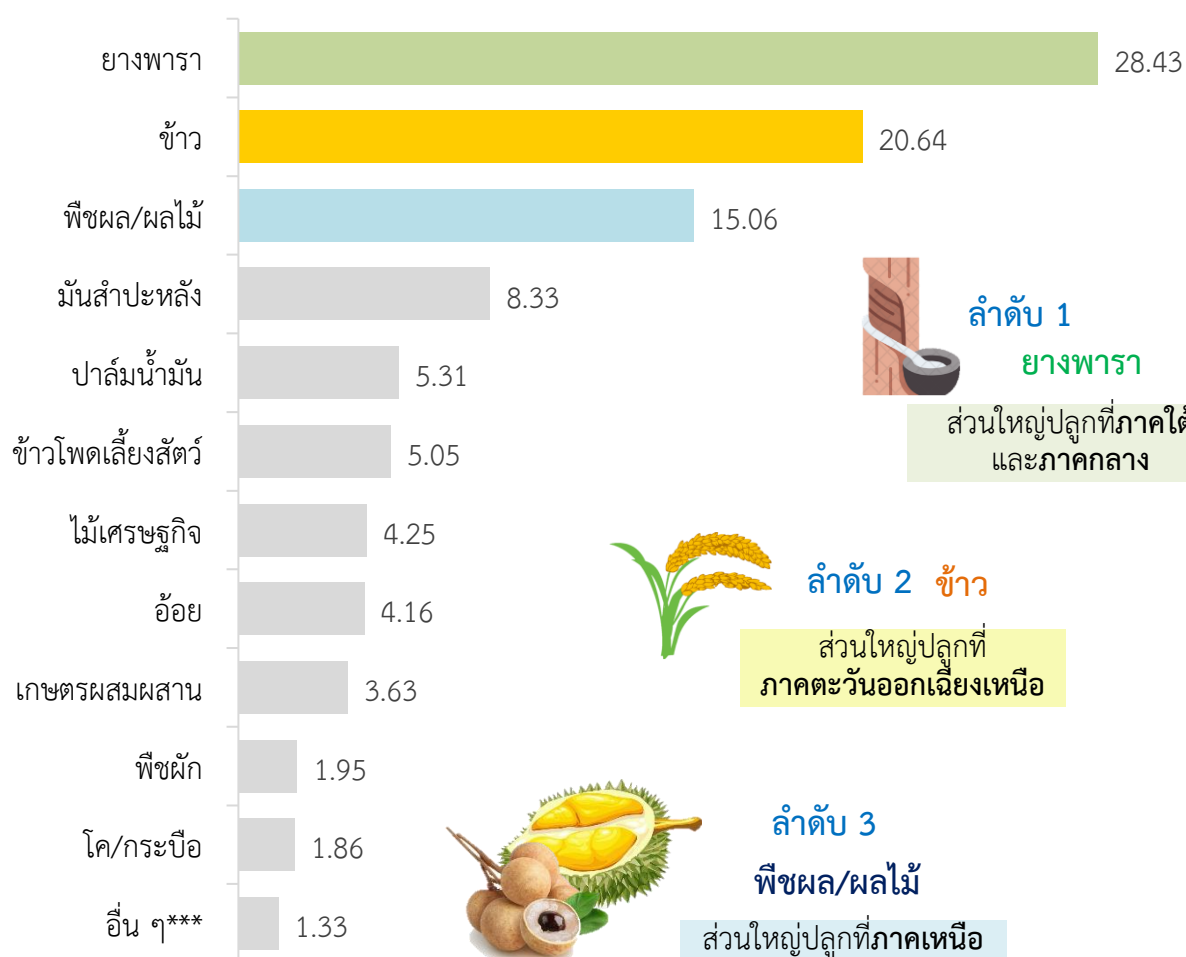

สำหรับการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พบว่าส่วนใหญ่มีเนื้อที่ถือครองต่ำกว่า 11 ไร่ต่อครัวเรือน และทำการเกษตรในที่ดินอย่างหลากหลาย ทั้งพืชไร่ พืชสวน และปศุสัตว์ หากจัดลำดับผลผลิตทางการเกษตรในภาพรวมทั้งประเทศ 3 ลำดับแรก จะพบว่า ส่วนใหญ่ปลูกยางพารา ข้าว และพืชผล/ผลไม้ โดยในภาคเหนือส่วนใหญ่จะปลูกพืชผล/ผลไม้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือปลูกข้าว ภาคกลางและภาคใต้ปลูกยางพารา

ร้อยละของการถือครองที่ดิน

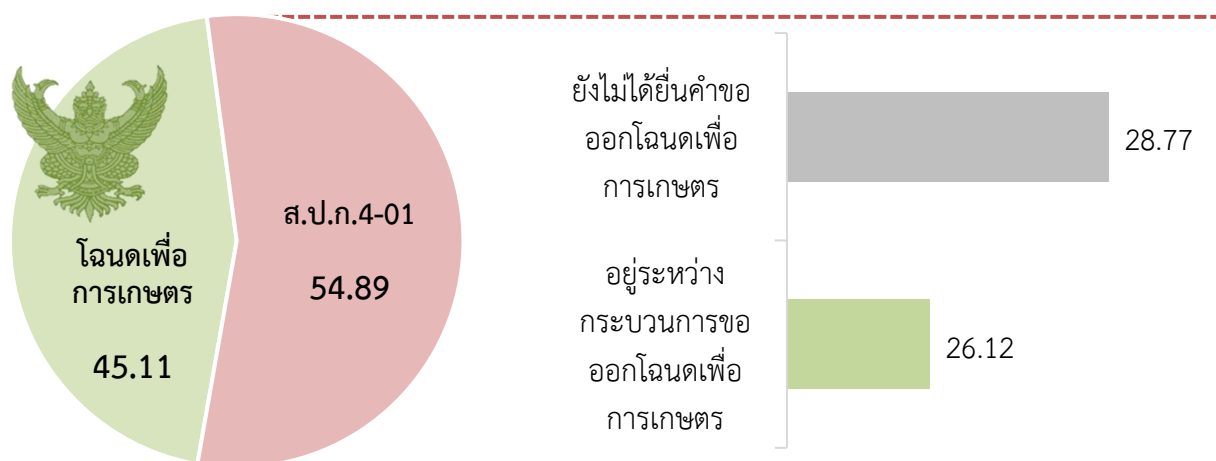
ร้อยละของการผลิตทางการเกษตร

■ ข้อมูลเอกสารสิทธิของเกษตรกรและการยื่นคำขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร

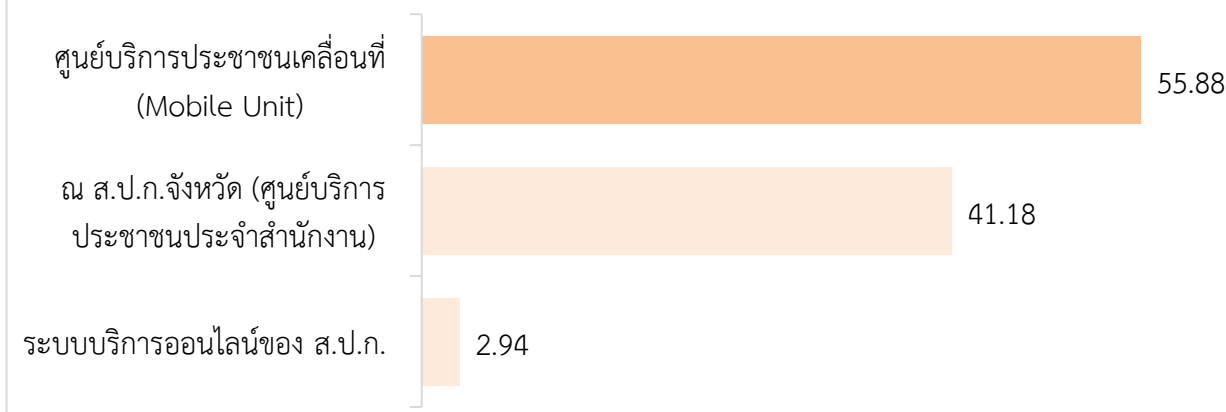
เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เกษตรกรผู้ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร จำนวน 323 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.11 และเกษตรกรที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) จำนวน 393 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.89 โดยแบ่งเป็นผู้ที่ยังไม่ได้ยื่นคำขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร จำนวน 206 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.77 และผู้ที่อยู่ระหว่างกระบวนการขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร (ยื่นคำขอแล้วแต่ยังไม่ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร) จำนวน 187 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.12

ร้อยละของเอกสารสิทธิที่ได้รับ

โดยเกษตรกรผู้ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร และผู้ที่อยู่ระหว่างกระบวนการขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร รวมจำนวน 510 ราย ยื่นคำขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร ผ่านช่องทางศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ (Mobile Unit) มากที่สุด จำนวน 285 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.88 รองลงมา คือ ยื่นคำขอ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด จำนวน 210 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.18 และยื่นผ่านระบบบริการออนไลน์ของ ส.ป.ก. จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.94

ร้อยละของช่องทางการยื่นคำขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร

■ การรับรู้เกี่ยวกับการขออนุญาตเพื่อการเกษตร

เกษตรกรผู้ที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) ที่ยังไม่ได้ยื่นคำขออนุญาตเพื่อการเกษตร จำนวน 206 ราย ส่วนใหญ่ทราบว่าการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นใบอนุญาตเพื่อการเกษตร จำนวน 199 ราย คิดเป็นร้อยละ 96.60 ไม่ทราบจำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.40 โดยเกษตรกรดังกล่าวข้างต้นทั้ง 206 ราย มีความต้องการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นใบอนุญาตเพื่อการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 97.09 มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 2.91 ที่ไม่ต้องการเปลี่ยนเป็นใบอนุญาตเพื่อการเกษตร เนื่องจากใช้ที่ดินทำการเกษตรเป็นปกติอยู่แล้วไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนสิทธิ และสิทธิประโยชน์ของใบอนุญาตเพื่อการเกษตร ก็ไม่ได้แตกต่างจาก ส.ป.ก.4-01

ทราบข่าวใบอนุญาตเพื่อการเกษตร

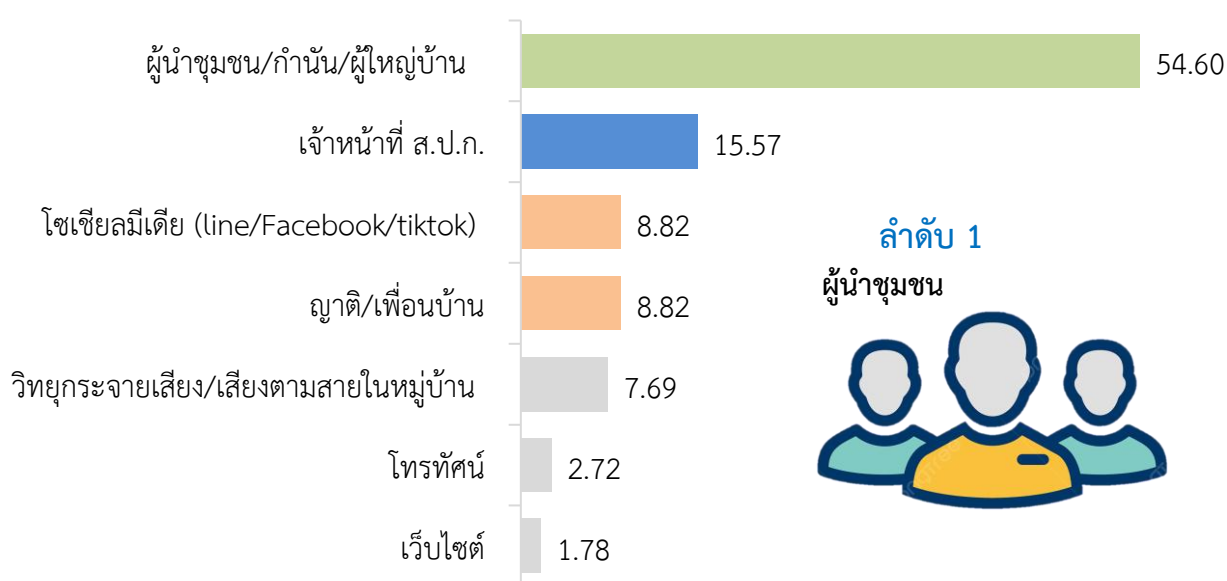
96.60%

ต้องการเปลี่ยนเป็น
ใบอนุญาตเพื่อการเกษตร
97.09%

เกษตรกรผู้ได้รับใบอนุญาตเพื่อการเกษตร ผู้ที่อยู่ระหว่างกระบวนการขออนุญาตเพื่อการเกษตร และผู้ที่ได้รับ ส.ป.ก.4-01 ที่ยังไม่ได้ยื่นคำขอ แต่ทราบข่าวการเปลี่ยนเป็นใบอนุญาตเพื่อการเกษตร รวม 709 ราย ส่วนใหญ่ทราบข่าวการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นใบอนุญาตเพื่อการเกษตรจากผู้นำชุมชน/กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 54.60 รองลงมา คือ ทราบข่าวจากเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ญาติหรือเพื่อนบ้าน และโซเชียลมีเดีย (Line/Facebook/tiktok) คิดเป็นร้อยละ 15.57 และ 8.82 ตามลำดับ

ร้อยละของช่องทางการรับรู้ข่าวสารการเปลี่ยนเป็นใบอนุญาตเพื่อการเกษตร

ลำดับ 1

ผู้นำชุมชน

สำหรับการรับรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขออนุญาตออกโฉนดเพื่อการเกษตร พบว่า เกษตรกรทั้ง 3 กลุ่มข้างต้น ส่วนใหญ่ไม่ทราบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ ทราบเพียงแค่ว่าต้องประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเกษตรกรที่ยื่นคำขอผ่านช่องทางศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ (Mobile Unit) จะทราบรายชื่อของตนเองว่าเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำขอจากป้ายประกาศที่ติดในชุมชน ซึ่งอาจไม่ทราบคุณสมบัติทั้งหมด แต่ทั้งนี้ ในวันที่เกษตรกรมายื่นคำขอ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด ได้แจ้งคุณสมบัติผู้ที่มารับบริการยื่นคำขอให้ทราบด้วยแล้ว

ร้อยละของการรับรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขออนุญาตออกโฉนดเพื่อการเกษตร

■ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

01 ความคิดเห็นด้านการบริการ

เกษตรกรผู้ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร และผู้ที่อยู่ระหว่างกระบวนการขออนุญาตโฉนดเพื่อการเกษตร จำนวน 510 ราย ส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโฉนดเพื่อการเกษตรที่มีอย่างทั่วถึง มีช่องทางการยื่นคำขอหลายช่องทาง และการออกโฉนดเพื่อการเกษตรมีความรวดเร็ว แต่ทั้งนี้ก็ยังมีความกังวลว่าข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง ช่องทางสื่อสารจำกัด ทำให้ประชาชนไม่รับรู้สิทธิหรือขั้นตอนต่าง ๆ กระบวนการดำเนินงานใช้เวลานานเกินควร มีความล่าช้า โดยเสนอให้กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานให้ชัดเจนและเหมาะสม ไม่เกิน 6 เดือน

02 ความคิดเห็นด้านเจ้าหน้าที่

เกษตรกรส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับการบริการของเจ้าหน้าที่ว่ามีความสุภาพ เอาใจใส่ กระตือรือร้นในการให้บริการ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ให้บริการ สามารถตอบข้อซักถาม ชี้แจงข้อสงสัย หรือให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี

03 ความคิดเห็นด้านคุณสมบัติและหลักเกณฑ์

เกษตรกรส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับคุณสมบัติผู้มีสิทธิยื่นคำขออนุญาตโฉนดเพื่อการเกษตรว่าต้องเป็นเกษตรกรผู้ได้รับ ส.ป.ก.4-01 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ต้องประกอบอาชีพเกษตรกรรมเท่านั้น เมื่อได้รับโฉนดเพื่อการเกษตรแล้ว สามารถโอนสิทธิให้บุตรหรือเครือญาติได้ทันที แต่ห้ามสละสิทธิให้เกษตรกรอื่นภายใน 2 ปี

อย่างไรก็ตาม มีเกษตรกรบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ดังกล่าว โดยให้ความเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

➤➤ 1. ระยะเวลาการถือครอง ส.ป.ก.4-01 เกษตรกรเห็นว่าการถือครอง ส.ป.ก.4-01 ไม่น้อยกว่า 5 ปี ขำเกินไป ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการใช้ประโยชน์หรือการเปลี่ยนมือ จึงขอเสนอให้ลดระยะเวลาการถือครอง ก่อนเปลี่ยนเป็นโฉนดเพื่อการเกษตรให้เหลือประมาณ 2-3 ปี

➤➤ 2. การโอนสิทธิ/สละสิทธิ เกษตรกรมีความคิดเห็น ดังนี้

2.1 ผู้ที่ต้องการโอนสิทธิให้บุตรหรือทายาท มีความเห็นว่าควรโอนสิทธิให้บุตรหรือทายาท ที่ประกอบอาชีพอื่นได้ เช่น พนักงานเอกชน ข้าราชการ หรือผู้อยู่ในระบบประกันสังคม ไม่ควรจำกัดสิทธิไว้เฉพาะเกษตรกรเท่านั้น เนื่องจากคนรุ่นใหม่ประกอบอาชีพหลากหลาย แม้ไม่ได้เป็นเกษตรกรโดยตรง แต่สามารถทำเกษตรควบคู่ไปด้วยได้ ทั้งยังไม่เห็นด้วยกับการโอนสิทธิหรือสละสิทธิให้เกษตรกรรายอื่น สิทธิในที่ดินควรเป็นมรดกที่ส่งต่อภายในครอบครัวเท่านั้น เพื่อให้สามารถทำกินในที่ดินอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนมือไปยังบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ทายาทหรือลูกหลานมองว่าอาจเป็นการเอื้อต่อการขาย ซึ่งขัดกับเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดิน รวมทั้งระยะเวลาในการโอนสิทธิหรือสละสิทธิให้เกษตรกรรายอื่น ควรจะมากกว่า 5 ปี เพื่อป้องกันการเปลี่ยนมือเร็วเกินไป

2.2 ผู้ที่ต้องการสละสิทธิให้เกษตรกรรายอื่น มีความเห็นว่าระยะเวลาในการสละสิทธิให้เกษตรกรรายอื่น ควรสละสิทธิได้ภายใน 1 ปี หากจำเป็นต้องสละสิทธิ เนื่องจากเกษตรกรอาจทำการเกษตรไม่ไหว หรือต้องการขายเพื่อใช้หนี้

04 ความคิดเห็นด้านด้านสิทธิประโยชน์

เกษตรกรส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับสิทธิประโยชน์ของโฉนดเพื่อการเกษตรว่าสามารถใช้เป็นหลักประกันสินเชื่อกับ ธ.ก.ส. และสหกรณ์การเกษตรได้ ใช้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ส.ป.ก. และช่วยเพิ่มวงเงินสินเชื่อได้ รวมถึงในอนาคตอาจใช้เป็นหลักประกันสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์อื่นได้ แต่ยังมีเกษตรกรบางส่วนไม่เห็นด้วยกับสิทธิประโยชน์ดังกล่าว เนื่องจากมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการหนี้สิน มีความกังวลกลัวการถูกยึดที่ดินหากไม่สามารถชำระหนี้ได้ และไม่มั่นใจในสถาบันการเงินเกี่ยวกับดอกเบี้ยสูง รวมถึงการเร่งรัดหนี้สิน

05 การนำโฉนดเพื่อการเกษตรไปค้ำประกันกับแหล่งเงินทุน

เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.88 ไม่ได้นำโฉนดเพื่อการเกษตรไปค้ำประกันกับแหล่งเงินทุน เนื่องจาก

» 1. ยังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการกู้ยืมเงิน ทั้งยังต้องการเก็บรักษาโฉนดเพื่อการเกษตรไว้ก่อน

» 2. มีความกังวลเกี่ยวกับภาระหนี้สิน หากมีหนี้เพิ่มขึ้น กังวลว่าจะไม่สามารถชำระคืนได้ และไม่ต้องการสร้างภาระทางการเงินให้กับตนเองหรือครอบครัว

» 3. มีความกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการนำโฉนดเพื่อการเกษตรไปค้ำประกัน เช่น กลัวถูกยึดที่ดินคืนหากไม่สามารถชำระหนี้สินได้

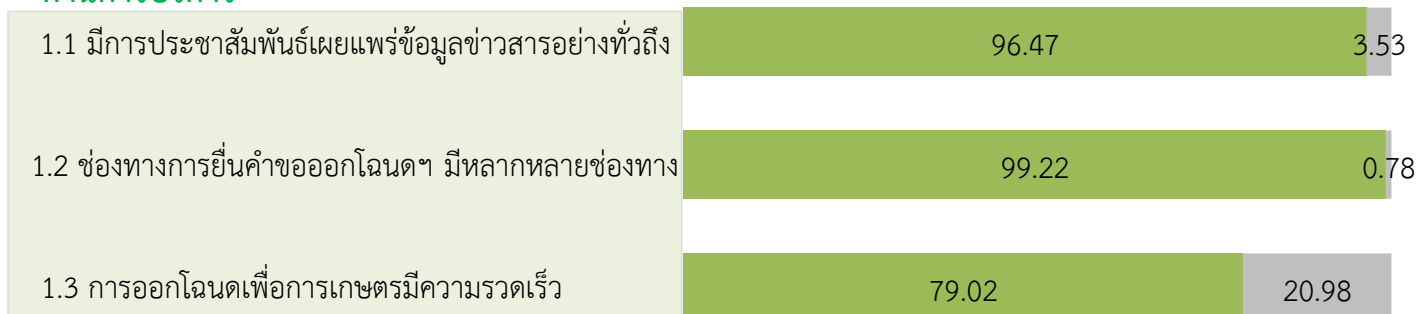

สำหรับผู้ที่น่าโฉนดเพื่อการเกษตรไปค้ำประกันกับแหล่งเงินทุน ส่วนใหญ่ไปที่ ธ.ก.ส. ซึ่งเป็นการกู้ยืมเดิมที่เคยนำ ส.ป.ก.4-01 ไปค้ำประกันเงินกู้แล้วนำเอาโฉนดเพื่อการเกษตรไปเปลี่ยน โดยมีวงเงินกู้ยืม ต่ำสุด 30,000 บาท สูงสุด 2,000,000 บาท จำนวน 18 ราย

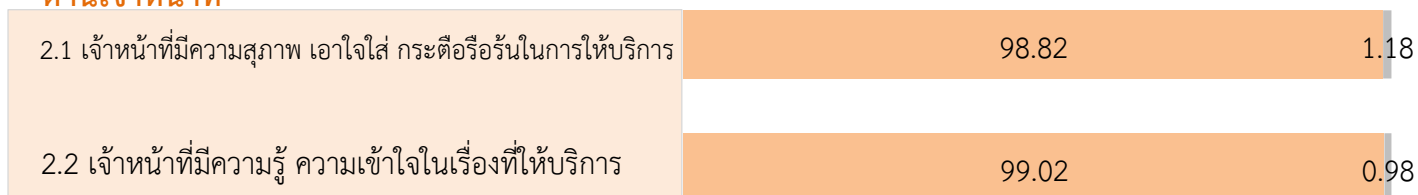

ร้อยละความคิดเห็นของเกษตรกรในแต่ละด้าน

ด้านการบริการ

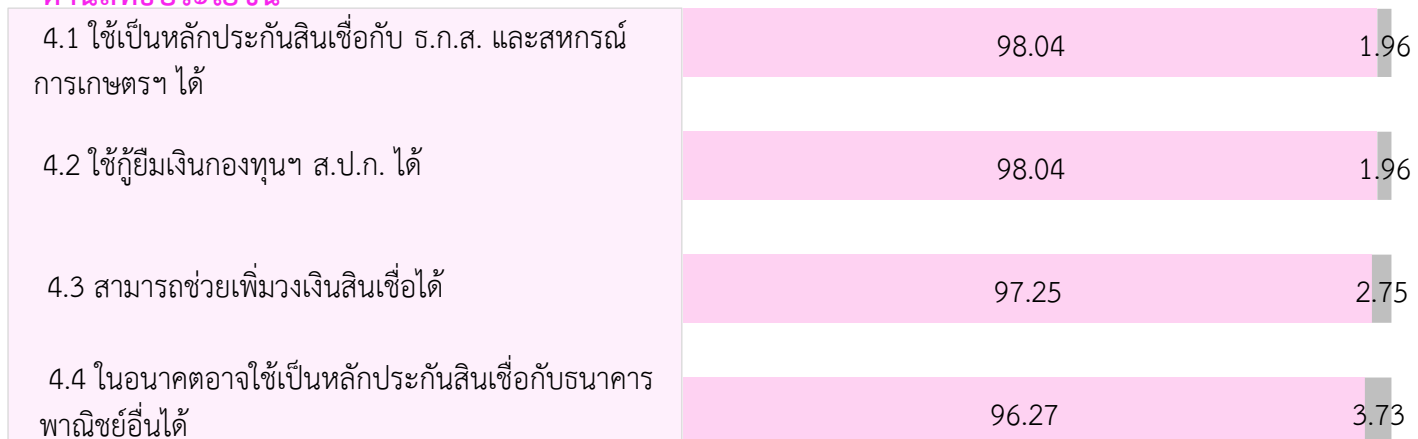
ด้านเจ้าหน้าที่

ด้านคุณสมบัติและหลักเกณฑ์

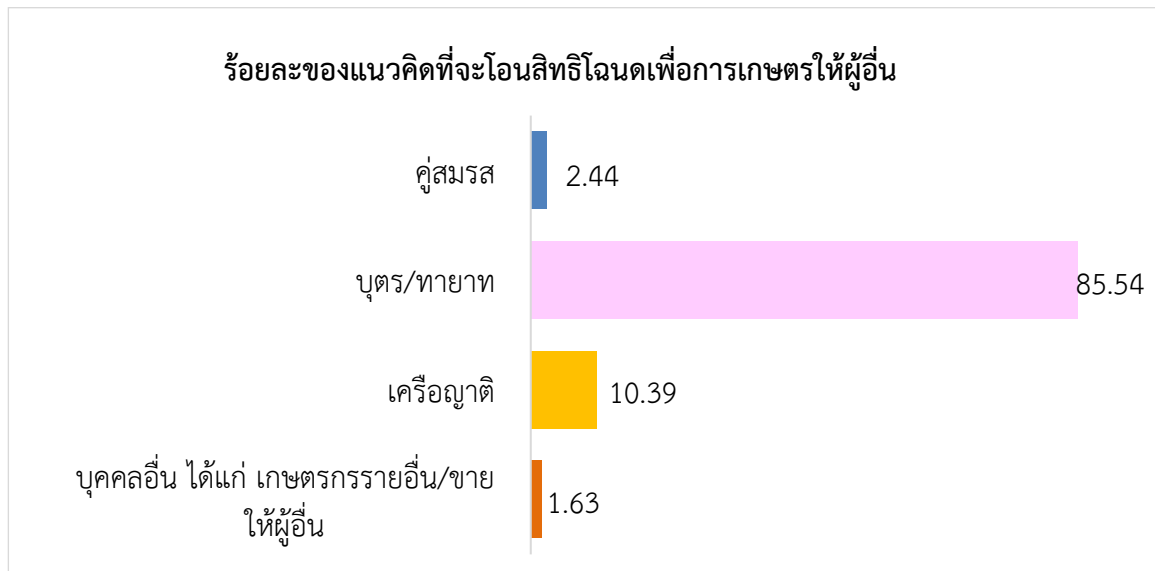

ด้านสิทธิประโยชน์

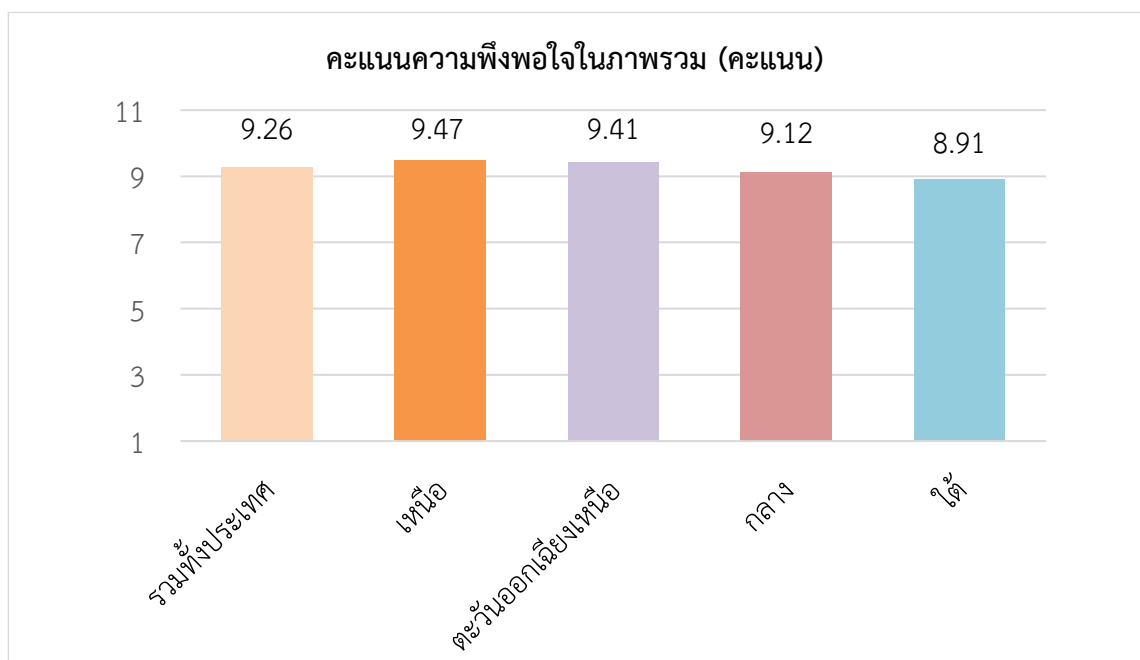
06 การโอนสิทธิโฉนดเพื่อการเกษตร

เกษตรกรผู้ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร และอยู่ระหว่างกระบวนการขออนุญาตโอนโฉนดเพื่อการเกษตร ร้อยละ 89.61 มีแนวคิดที่จะโอนสิทธิโฉนดเพื่อการเกษตรในอนาคต โดยต้องการโอนให้บุตร/ทายาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.54 แต่มีเกษตรกรจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.63 คิดที่จะโอนสิทธิให้บุคคลอื่น เนื่องจากเกษตรกรทำการเกษตรไม่ไหว โอนสิทธิเพื่อใช้หนี้ หรือขายให้เกษตรกรอื่น

07 ความพึงพอใจต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

เกษตรกรผู้ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร และอยู่ระหว่างกระบวนการขออนุญาตโอนโฉนดเพื่อการเกษตร ในทุกภาคมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ด้วยคะแนนเฉลี่ย 9.26 คะแนน

08 ความคาดหวังต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก. 4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

ความคาดหวังต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

1 สิทธิประโยชน์ที่เพิ่มขึ้น

ต้องการให้โฉนดเพื่อการเกษตรมีสิทธิประโยชน์เทียบเท่ากับโฉนดที่ดินทั่วไป ทั้งในด้าน การถือครอง การใช้ประโยชน์ และการดำเนินธุรกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีสิทธิในที่ดินอย่างมั่นคงและใช้ที่ดินได้อย่างเต็มศักยภาพ

2 การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

สามารถนำโฉนดเพื่อการเกษตรเป็นหลักประกันในการกู้เงินกับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่น ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนได้หลากหลายและเหมาะสมกับความต้องการของแต่ละครัวเรือน โดยเฉพาะในกรณีฉุกเฉินหรือการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม

2

3 มูลค่าที่ดินและการแปลงเป็นทุน

เชื่อว่าโฉนดเพื่อการเกษตรช่วยเพิ่มมูลค่าของที่ดิน สามารถนำไปจำนองหรือแปลงเป็นทุนเพื่อการลงทุนในภาคเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยให้ที่ดินมีราคาประเมินสูงขึ้น และสามารถใช้เป็นหลักประกันในธนาคาร

3

4 ความเป็นเจ้าของที่แท้จริง

ต้องการให้โฉนดเพื่อการเกษตรมีสถานะเป็นกรรมสิทธิ์ของตัวเอง เพื่อให้สามารถถือครองและใช้ประโยชน์จากที่ดินได้อย่างอิสระ ไม่ถูกจำกัดด้วยเงื่อนไขของสิทธิ ส.ป.ก. ซึ่งจะช่วยสร้างความมั่นใจในการวางแผนชีวิตและการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในระยะยาว

4

5 ความคาดหวังต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบาย

คาดหวังว่าโฉนดเพื่อการเกษตรถูกผลักดันให้เกิดขึ้นทั่วประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีข้อพิพาทหรือยังไม่ได้รับสิทธิอย่างชัดเจน บางรายแม้ไม่คาดหวังมาก แต่ก็พร้อมดำเนินการตามนโยบาย พร้อมเสนอให้เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เข้าสำรวจพื้นที่และให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรม

5

09 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ข้อเสนอแนะ

จากผลการสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร คณะผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานออกโฉนดเพื่อการเกษตร ดังนี้

1. ด้านกระบวนการดำเนินงาน ควรทบทวนคู่มือการออกโฉนดเพื่อการเกษตร (ปี 2566) ซึ่งคู่มือฯ ใช้มาเป็นเวลา 2 ปีแล้ว อาจจะพบปัญหา อุปสรรค หรือความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน จึงจำเป็นต้องปรับแก้กระบวนการ เพื่อหาสาเหตุที่เกิดขึ้นจากขั้นตอนภายในกระบวนการ นำมาพัฒนา ปรับปรุง และทำให้ผลลัพธ์ดีขึ้น ซึ่งอาจเป็นการเพิ่ม ลด หรือปรับลำดับขั้นตอนใหม่ให้เหมาะสมกว่าเดิม และขอให้เพิ่มเติมในเรื่องการกำหนดระยะเวลาดำเนินการในทุกขั้นตอน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้เกษตรกรที่ยื่นคำขอออกโฉนดเพื่อการเกษตรในการติดตามสถานะของคำขอฯ ว่าอยู่ในขั้นตอนใด อีกทั้งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนด KPIs ของหน่วยงาน ที่สามารถวัดผลและประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. ด้านการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ จะต้องมีความครอบคลุมโดยเน้นย้ำให้เกษตรกรเข้าใจคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ของผู้ยื่นคำขอ รวมถึงสิทธิประโยชน์ระหว่างโฉนดเพื่อการเกษตร กับ ส.ป.ก.4-01 และมีการประชาสัมพันธ์ผ่านผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยสอดแทรกข้อมูลเกี่ยวกับการขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร ในหลักสูตรการอบรมโครงการต่าง ๆ ของ ส.ป.ก. เช่น โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น Facebook Tiktok Line เว็บไซต์ ส.ป.ก. โทรศัพท์ หรือการออกข่าวในช่องต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

3. ด้านกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากเกษตรกรมีความเห็นว่าควรโอนสิทธิให้บุตรหรือทายาทที่มีอาชีพอื่นได้ เช่น พนักงานเอกชน ข้าราชการ หรือผู้อยู่ในระบบประกันสังคม เพราะปัจจุบันคนรุ่นใหม่มีอาชีพหลากหลายที่สามารถทำเกษตรควบคู่ไปได้ ดังนั้น คณะผู้จัดทำจึงเห็นควรทบทวนและปรับปรุงกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการโอนสิทธิมรดกสิทธิ ไม่ว่าจะเป็นคุณสมบัติ ระยะเวลาในการโอนสิทธิหรือสละสิทธิให้เกษตรกรรายอื่น ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรในอนาคต

- กฤติพัฒน์ ระเบียบ. (2558). ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการอนุรักษ์ดินและน้ำที่บ้านปางแดงในตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. (ปริญญาวิทยาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เทศบาลเมืองราชบุรี. (2561). รายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลเมืองราชบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 รอบเดือนเมษายน พ.ศ. 2561. จาก http://www.rbm.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=896:2561&catid=68:2019-08-07-04-23-23&Itemid=204.
- นงนภัส โครงพิมาย. (2555). ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และได้มาตรฐาน ปี 2555 จังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นุสรา ดาราสม. (2565). ความคิดเห็นของข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย ประจำจังหวัดลพบุรี (ระดับจังหวัด) ที่มีต่อนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2566. (8 ธันวาคม 2566). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 140 ตอนพิเศษ 309 ง
- ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566. (8 ธันวาคม 2566). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 140 ตอนพิเศษ 309 ง
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2566). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- อุปรีษฐา อินทรสาด และนัสสมล บุตรวิเศษ. (2564). การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการจัดการสถานศึกษาของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.

ภาคผนวก

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

รายการ	รวมทั้งประเทศ		จำแนกตามรายภาค							
			เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ		กลาง		ใต้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ (n = 716)										
ชาย	289	40.36	65	42.48	88	32.96	68	45.33	68	46.58
หญิง	427	59.64	88	57.52	179	67.04	82	54.67	78	53.42
รวม	716	100.00	153	100.00	267	100.00	150	100.00	146	100.00
2. ช่วงอายุ (n = 716)										
ต่ำกว่า 31 ปี	6	0.84	5	3.27	0	0.00	1	0.67	0	0.00
31-40 ปี	43	6.01	5	3.27	12	4.49	17	11.33	9	6.16
41-50 ปี	120	16.76	25	16.34	47	17.60	22	14.67	26	17.81
51-60 ปี	243	33.94	54	35.29	96	35.96	47	31.33	46	31.51
61-70 ปี	187	26.12	34	22.22	67	25.09	43	28.67	43	29.45
71 ปีขึ้นไป	117	16.34	30	19.61	45	16.85	20	13.33	22	15.07
รวม	716	100.00	153	100.00	267	100.00	150	100.00	146	100.00
อายุเฉลี่ย (ปี)	59		59		59		57		58	
อายุสูงสุด (ปี)	96		83		96		83		91	
อายุต่ำสุด (ปี)	21		21		33		29		33	
3. สมาชิกในครัวเรือน (n = 716)										
1-2 ราย	211	29.47	59	38.56	70	26.22	42	28.00	40	27.40
3-4 ราย	332	46.37	66	43.14	126	47.19	69	46.00	71	48.63
5 รายขึ้นไป	173	24.16	28	18.30	71	26.59	39	26.00	35	23.97
รวม	716	100.00	153	100.00	267	100.00	150	100.00	146	100.00
สมาชิกเฉลี่ย (ราย)	4		3		4		4		3	
สมาชิกสูงสุด (ราย)	12		8		12		10		8	
สมาชิกต่ำสุด (ราย)	1		1		1		1		1	
4. แรงงานภาคการเกษตร (n = 716)										
1-2 ราย	534	74.58	121	79.08	187	70.04	117	78.00	109	74.66
3-4 ราย	163	22.77	31	20.26	68	25.47	31	20.67	33	22.60
5 รายขึ้นไป	19	2.65	1	0.65	12	4.49	2	1.33	4	2.74
รวม	716	100.00	153	100.00	267	100.00	150	100.00	146	100.00
แรงงานเฉลี่ย (ราย)	2		2		2		2		2	
แรงงานสูงสุด (ราย)	12		5		12		7		6	
แรงงานต่ำสุด (ราย)	1		1		1		1		1	

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร (ต่อ)

รายการ	รวมทั้งประเทศ		จำแนกตามรายภาค							
			เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ		กลาง		ใต้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. ประสบการณ์ในการทำการเกษตร (n = 716)										
ต่ำกว่า 11 ปี	82	11.45	29	18.95	18	6.74	23	15.33	12	8.22
11-20 ปี	93	12.99	24	15.69	26	9.74	23	15.33	20	13.70
21-30 ปี	112	15.64	24	15.69	26	9.74	31	20.67	31	21.23
31-40 ปี	182	25.42	29	18.95	81	30.34	29	19.33	43	29.45
41-50 ปี	166	23.18	25	16.34	75	28.09	32	21.33	34	23.29
51 ปีขึ้นไป	81	11.31	22	14.38	41	15.36	12	8.00	6	4.11
รวม	716	100.00	153	100.00	267	100.00	150	100.00	146	100.00
ประสบการณ์เฉลี่ย (ปี)	35		32		39		32		33	
6. ทำการเกษตรเพียงอย่างเดียวหรือไม่ (n = 716)										
ใช่	509	71.09	93	60.78	204	76.40	96	64.00	116	79.45
ไม่ใช่	207	28.91	60	39.22	63	23.60	54	36.00	30	20.55
รวม	716	100.00	153	100.00	267	100.00	150	100.00	146	100.00
7. กรณีทำอาชีพอื่นด้วย* (n = 207)										
ค้าขาย	91	43.96	21	35.00	36	57.14	24	44.44	10	33.33
รับจ้างทั่วไป	79	38.16	29	48.33	19	30.16	21	38.89	10	33.33
ธุรกิจส่วนตัว	12	5.80	4	6.67	2	3.17	5	9.26	1	3.33
อื่น ๆ**	25	12.08	6	10.00	6	9.52	4	7.41	9	30.00
รวม	207	100.00	60	100.00	63	100.00	54	100.00	30	100.00
8. ขนาดการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (n = 716)										
ต่ำกว่า 11 ไร่	293	40.92	88	57.52	92	34.46	53	35.33	60	41.10
11-20 ไร่	186	25.98	22	14.38	87	32.58	33	22.00	44	30.14
21-30 ไร่	135	18.85	23	15.03	57	21.35	27	18.00	28	19.18
31-40 ไร่	49	6.84	5	3.27	18	6.74	17	11.33	9	6.16
41-50 ไร่	35	4.89	13	8.50	6	2.25	11	7.33	5	3.42
51 ไร่ขึ้นไป	18	2.51	2	1.31	7	2.62	9	6.00	0	0.00
รวม	716	100.00	153	100.00	267	100.00	150	100.00	146	100.00
ถือครองที่ดินเฉลี่ย (ไร่)	17.23		14.45		17.58		21.50		15.10	

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร (ต่อ)

รายการ	รวมทั้งประเทศ		จำแนกตามรายภาค							
			เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ		กลาง		ใต้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. การผลิตทางการเกษตร* (n = 1,129)										
ข้าว	233	20.64	6	2.70	208	42.98	19	8.33	0	0.00
มันสำปะหลัง	94	8.33	15	6.76	57	11.78	22	9.65	0	0.00
อ้อย	47	4.16	7	3.15	39	8.06	1	0.44	0	0.00
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	57	5.05	56	25.23	0	0.00	1	0.44	0	0.00
ยางพารา	321	28.43	2	0.90	139	28.72	77	33.77	103	52.82
ปาล์มน้ำมัน	60	5.31	0	0.00	3	0.62	29	12.72	28	14.36
พืชผล/ผลไม้	170	15.06	86	38.74	5	1.03	30	13.16	49	25.13
ไม้เศรษฐกิจ	48	4.25	6	2.70	9	1.86	33	14.47	0	0.00
เกษตรผสมผสาน	41	3.63	18	8.11	8	1.65	8	3.51	7	3.59
พืชผัก	22	1.95	11	4.95	1	0.21	5	2.19	5	2.56
โค/กระบือ	21	1.86	6	2.70	13	2.69	0	0.00	2	1.03
อื่น ๆ***	15	1.33	9	4.05	2	0.41	3	1.32	1	0.51
รวม	1,129	100.00	222	100.00	484	100.00	228	100.00	195	100.00
หมายเหตุ:	* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ									
	** อื่น ๆ ได้แก่ อสม. ผู้นำชุมชน พนักงานบริษัท ลูกจ้างหน่วยงานรัฐ									
	*** อื่น ๆ ได้แก่ ไก่ สุกร หนุ่ยเนเปียร์ จามจุรี									

ตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารสิทธิของเกษตรกรและการยื่นคำขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร

รายการ	รวมทั้งประเทศ		จำแนกตามรายภาค							
			เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ		กลาง		ใต้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เอกสารสิทธิที่ดินที่ได้รับ (n = 716)										
ส.ป.ก.4-01 (ไม่ได้ยื่นขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร)	206	28.77	40	26.14	76	28.46	68	45.33	22	15.07
ส.ป.ก.4-01 (ยื่นขอออกโฉนดฯ แต่ยังไม่ได้รับโฉนดฯ)	187	26.12	16	10.46	62	23.22	12	8.00	97	66.44
โฉนดเพื่อการเกษตร	323	45.11	97	63.40	129	48.31	70	46.67	27	18.49
รวม	716	100.00	153	100.00	267	100.00	150	100.00	146	100.00
2. ช่องทางการยื่นคำขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร (n = 510)										
ณ ส.ป.ก.จังหวัด (ศูนย์บริการประชาชนประจำสำนักงาน)	210	41.18	59	52.21	46	24.08	60	73.17	45	36.29
ระบบบริการออนไลน์ของ ส.ป.ก.	15	2.94	2	1.77	0	0.00	8	9.76	5	4.03
ศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ (Mobile Unit)	285	55.88	52	46.02	145	75.92	14	17.07	74	59.68
รวม	510	100.00	113	100.00	191	100.00	82	100.00	124	100.00

ตารางที่ 3 การรับรู้เกี่ยวกับการขออนุญาตเพื่อการเกษตร

รายการ	รวมทั้งประเทศ		จำแนกตามรายภาค							
			เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ		กลาง		ใต้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ทราบข่าวการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตรหรือไม่ (สำหรับผู้ที่ได้ ส.ป.ก.4-01, n = 206)										
ทราบ	199	96.60	39	97.50	75	98.68	66	97.06	19	86.36
ไม่ทราบ	7	3.40	1	2.50	1	1.32	2	2.94	3	13.64
รวม	206	100.00	40	100.00	76	100.00	68	100.00	22	100.00
2. ความต้องการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร (สำหรับผู้ที่ได้ ส.ป.ก.4-01, n = 206)										
ต้องการ	200	97.09	39	97.50	76	100.00	67	98.53	18	81.82
ไม่ต้องการ	6	2.91	1	2.50	0	0.00	1	1.47	4	18.18
รวม	206	100.00	40	100.00	76	100.00	68	100.00	22	100.00
3. ท่านทราบข่าวสารเกี่ยวกับขั้นตอนการขออนุญาตเพื่อการเกษตร จากแหล่งข้อมูลใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 1,066)										
เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.	166	15.57	22	10.28	88	22.34	37	14.80	19	9.13
ญาติ/เพื่อนบ้าน	94	8.82	19	8.88	18	4.57	33	13.20	24	11.54
ผู้นำชุมชน/กำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน	582	54.60	143	66.82	220	55.84	110	44.00	109	52.40
วิทยุกระจายเสียง/ เสียงตามสายใน หมู่บ้าน	82	7.69	11	5.14	56	14.21	6	2.40	9	4.33
เว็บไซต์	19	1.78	3	1.40	2	0.51	9	3.60	5	2.40
โซเชียลมีเดีย (line/ Facebook/tiktok)	94	8.82	11	5.14	6	1.52	45	18.00	32	15.38
โทรทัศน์	29	2.72	5	2.34	4	1.02	10	4.00	10	4.81
รวม	1,066	100.00	214	100.00	394	100.00	250	100.00	208	100.00
4. ทราบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขออนุญาต ว่าต้องได้รับ ส.ป.ก.4-01 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี (n = 709)										
ทราบ	211	29.76	61	40.13	88	33.08	29	19.59	33	23.08
ไม่ทราบ	498	70.24	91	59.87	178	66.92	119	80.41	110	76.92
รวม	709	100.00	152	100.00	266	100.00	148	100.00	143	100.00
5. ทราบว่าผู้ยื่นคำขออนุญาต ต้องประกอบอาชีพเกษตรกรรม (n = 709)										
ทราบ	553	78.00	123	80.92	186	69.92	120	81.08	124	86.71
ไม่ทราบ	156	22.00	29	19.08	80	30.08	28	18.92	19	13.29
รวม	709	100.00	152	100.00	266	100.00	148	100.00	143	100.00
6. ทราบว่าเมื่อได้รับโฉนดแล้ว สามารถสละสิทธิให้คู่สมรส บุตร หรือเครือญาติ ได้ทันที (n = 709)										
ทราบ	311	43.86	46	30.26	145	54.51	46	31.08	74	51.75
ไม่ทราบ	398	56.14	106	69.74	121	45.49	102	68.92	69	48.25
รวม	709	100.00	152	100.00	266	100.00	148	100.00	143	100.00
7. ทราบว่าห้ามสละสิทธิให้เกษตรกรอื่นภายใน 2 ปี (n = 709)										
ทราบ	161	22.71	25	16.45	64	24.06	27	18.24	45	31.47
ไม่ทราบ	548	77.29	127	83.55	202	75.94	121	81.76	98	68.53
รวม	709	100.00	152	100.00	266	100.00	148	100.00	143	100.00

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

ประเด็น/ด้าน	รวมทั้งประเทศ (n = 510)				
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ
1. ด้านการบริการ					
1.1 มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง	492	96.47	18	3.53	100.00
1.2 ช่องทางการยื่นคำขอออกโฉนดฯ มีหลากหลายช่องทาง สะดวกต่อเกษตรกร ได้แก่ ณ ส.ป.ก.จังหวัด ระบบบริการออนไลน์ของ ส.ป.ก. ศูนย์บริการประชาชน เคลื่อนที่ (Mobile Unit) รวบรวมโดยผู้นำชุมชน	506	99.22	4	0.78	100.00
1.3 การออกโฉนดเพื่อการเกษตรมีความรวดเร็ว	403	79.02	107	20.98	100.00
2. ด้านเจ้าหน้าที่					
2.1 เจ้าหน้าที่มีความสุภาพ เอาใจใส่ กระตือรือร้นในการให้บริการ	504	98.82	6	1.18	100.00
2.2 เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่ให้บริการ เช่น สามารถตอบข้อซักถาม ชี้แจงข้อสงสัย หรือให้แนะนำได้เป็นอย่างดี	505	99.02	5	0.98	100.00
3. ด้านคุณสมบัติและหลักเกณฑ์					
3.1 ท่านเห็นด้วยกับคุณสมบัติผู้มีสิทธิยื่นคำขอหรือไม่ ว่าต้องเป็นเกษตรกรผู้ได้รับ หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี	483	94.71	27	5.29	100.00
3.2 ท่านเห็นด้วยกับคุณสมบัติผู้มีสิทธิยื่นคำขอหรือไม่ ว่าต้องประกอบอาชีพ เกษตรกรรมเท่านั้น	466	91.37	44	8.63	100.00
3.3 ท่านเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์นี้หรือไม่ เมื่อได้รับโฉนดฯ แล้ว สามารถสละสิทธิให้ คู่สมรส บุตร หรือเครือญาติ ได้ทันที	499	97.84	11	2.16	100.00
3.4 ท่านเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์นี้หรือไม่ เมื่อได้รับโฉนดฯ แล้ว ห้ามสละสิทธิให้ เกษตรกรอื่น ภายใน 2 ปี	436	85.49	74	14.51	100.00
4. ด้านสิทธิประโยชน์					
4.1 ใช้เป็นหลักประกันสินเชื่อกับ ธ.ก.ส. และสหกรณ์การเกษตรฯ ได้	500	98.04	10	1.96	100.00
4.2 ใช้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ส.ป.ก. ได้	500	98.04	10	1.96	100.00
4.3 สามารถช่วยเพิ่มวงเงินสินเชื่อได้	496	97.25	14	2.75	100.00
4.4 ในอนาคตอาจใช้เป็นหลักประกันสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์อื่นได้ (สถาบัน การเงินของรัฐ)	491	96.27	19	3.73	100.00

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร (ต่อ)

รายการ	รวมทั้งประเทศ		จำแนกตามรายภาค							
			เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ		กลาง		ใต้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. ท่านได้นำโฉนดเพื่อการเกษตรไปกู้เงิน/ค้าประกันกับแหล่งเงินทุนใดหรือไม่ (n = 323)										
ไม่ได้นำไปใช้	300	92.88	96	98.97	116	89.92	65	92.86	23	85.19
นำไปใช้	23	7.12	1	1.03	13	10.08	5	7.14	4	14.81
รวม	323	100.00	97	100.00	129	100.00	70	100.00	27	100.00
วงเงินกู้เฉลี่ย (บาท)	387,272.73									
6. ในอนาคตท่านมีแนวคิดที่จะโอนสิทธิโฉนดเพื่อการเกษตรให้ผู้อื่นหรือไม่ (n = 510)										
ไม่ใช่	53	10.39	21	18.58	6	3.14	8	9.76	18	14.52
ใช่	457	89.61	92	81.42	185	96.86	74	90.24	106	85.48
รวม	510	100.00	113	100.00	191	100.00	82	100.00	124	100.00
7. ท่านจะโอนสิทธิโฉนดเพื่อการเกษตรให้ใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 491)										
คู่สมรส	12	2.44	1	1.05	6	2.91	2	2.50	3	2.73
บุตร/ทายาท	420	85.54	86	90.53	175	84.95	59	73.75	100	90.91
เครือญาติ	51	10.39	8	8.42	23	11.17	14	17.50	6	5.45
บุคคลอื่น ได้แก่ เกษตรกรรายอื่น/ ขายให้ผู้อื่น	8	1.63	0	0.00	2	0.97	5	6.25	1	0.91
รวม	491	100.00	95	100.00	206	100.00	80	100.00	110	100.00
8. คะแนนความพึงพอใจในภาพรวมต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร (n = 510)										
พึงพอใจมาก (8-10 คะแนน)	470	92.16	108	95.58	176	92.15	76	92.68	110	88.71
พึงพอใจปานกลาง (5-7 คะแนน)	36	7.06	4	3.54	14	7.33	6	7.32	12	9.68
พึงพอใจน้อย (1-4 คะแนน)	4	0.78	1	0.88	1	0.52	0	0.00	2	1.61
รวม	510	100.00	113	100.00	191	100.00	82	100.00	124	100.00
คะแนนเฉลี่ย (คะแนน)	9.26		9.47		9.41		9.12		8.91	
คะแนนสูงสุด (คะแนน)	10		10		10		10		10	
คะแนนต่ำสุด (คะแนน)	2		3		3		5		2	

เลขที่แบบชื่อผู้เก็บแบบ

พื้นที่เก็บข้อมูล ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

แบบสอบถาม เรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

ชื่อ-สกุลผู้ให้ข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์

- ☐ 1) เจ้าของแปลงที่ดิน ทำประโยชน์ด้วยตนเอง
- ☐ 2) เป็นผู้ทำประโยชน์ในที่ดิน มีความสัมพันธ์เป็น.....กับเจ้าของแปลงที่ดิน และเจ้าของแปลงที่ดินชื่อ.....

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง หรือ กรอกข้อความลงในช่องว่าง

ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

- เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง
- อายุ ปี
- สมาชิกในครัวเรือน (ที่อยู่รวมกันในปัจจุบัน) (รวมผู้ให้ข้อมูล).....ราย เป็นแรงงานภาคการเกษตร (รวมผู้ให้ข้อมูล).....ราย
- ประสบการณ์ในการทำการเกษตร ปี
- ในรอบปีการผลิต พ.ศ. 2567 ผู้ทำประโยชน์ในแปลงที่ดินทำการเกษตรเพียงอย่างเดียวหรือไม่
☐ 1) ใช่ ทำการเกษตรเพียงอย่างเดียว ☐ 2) ไม่ใช่ ทำอาชีพอื่นด้วย (ระบุอาชีพอื่น)
- การถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

แปลง ที่	เนื้อที่ (ไร่)	ประเภท ที่ดิน * (ระบุ หมายเลข)	สถานะการ ถือครอง ** (ระบุ หมายเลข)	การใช้ประโยชน์ที่ดิน						
				1. ใช้เอง ทั้งแปลง (ระบุ √)	2. ใช้เองบางส่วน			3. ผู้อื่นใช้ประโยชน์ทั้งแปลง		4. ทิ้งร้าง
					เนื้อที่ใช้ ประโยชน์ (ไร่)	***ส่วนที่ ไม่ได้ทำ	เหตุผล โปรตรระบุ	***ส่วนที่ ให้ผู้อื่นใช้	เหตุผล โปรตรระบุ	เหตุผล โปรตรระบุ
ในเขตปฏิรูปที่ดิน										
1										
2										
3										
4										
5										
6										
รวม										

*ประเภทที่ดิน - ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน 1 = ส.ป.ก.4-01 2 = โฉนดเพื่อการเกษตร

**สถานะการถือครอง 1 = ของตนเอง 2 = สมาชิกในครัวเรือน 3 = เช่าผู้อื่น 4 = ทำประโยชน์ที่ดินผู้อื่นฟรี 5 = ซื้อ ส.ป.ก.4-01 ผู้อื่น

***ส่วนที่ไม่ได้ทำ / ส่วนที่ให้ผู้อื่นใช้ 1 = ให้เช่า 2 = ขาย 3 = ให้ทำฟรี 4 = ปลอยทิ้งร้าง

7. กิจกรรมทางการเกษตร

ชนิดผลผลิตทางการเกษตร	พื้นที่ใช้ประโยชน์ (ไร่)	ผลผลิตที่ได้ต่อปี (กก.หรือตัว)	ราคาขายได้ (บาท/หน่วย)	ต้นทุนรวมการผลิตต่อปี (บาท)	รายได้รวมต่อปี (บาท)	การจัดการผลผลิต (ระบุหมายเลข)
ในเขตปฏิรูปที่ดิน						
1)						
2)						
3)						
4)						
5)						
6)						
7)						
8)						
รวมในเขต						
นอกเขตปฏิรูปที่ดิน						
1)						
2)						
3)						
4)						
5)						
รวมนอกเขต						
รวมทั้งหมด						

ค่าจ้างแรงงาน อาทิ เตรียมดิน ปลูก ให้น้ำ ใส่ปุ๋ย พ่นยา เก็บเกี่ยว ขนไปขาย เตรียมโรงเรือน ขุดบ่อ เตรียมอาหาร ให้อาหาร ดูแล ฯลฯ
 ค่าปัจจัยการผลิต/วัสดุอุปกรณ์ อาทิ เมล็ดพันธุ์ กล้วยไม้ ปุ๋ย ยา น้ำมัน น้ำ ไฟฟ้า เครื่องมือ ท่อ PVC สายยาง สปริงเกอร์ อาหาร อุปกรณ์ ฯลฯ
 การจัดการผลผลิต : 1 = ขายทั้งหมด 2 = เก็บไว้บริโภค 3 = ทั้งขายและเก็บไว้บริโภค 4 = เป็นอาหารเลี้ยงสัตว์ 5 = ยังไม่มีผลผลิต

เลขที่แบบชื่อผู้เก็บแบบ

พื้นที่เก็บข้อมูล ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

แบบสอบถาม เรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

สำหรับผู้ที่ได้ “โฉนดเพื่อการเกษตร”
หรือ “อยู่ระหว่างกระบวนการขออนุญาตโฉนดเพื่อการเกษตร”

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ซึ่งเป้าหมายกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เกษตรกรผู้ได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร หรือผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารสิทธิของเกษตรกรและการยื่นคำขออนุญาตโฉนดเพื่อการเกษตร

1. เอกสารสิทธิที่ท่านได้รับ

- ☐ 1) โฉนดเพื่อการเกษตร (ตอบทุกข้อ)
☐ 2) อยู่ระหว่างกระบวนการขออนุญาตโฉนดเพื่อการเกษตร (ตอบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 12)

2. ท่านยื่นคำขออนุญาตโฉนดเพื่อการเกษตรผ่านช่องทางใด

- ☐ 1) ณ ส.ป.ก.จังหวัด (ศูนย์บริการประชาชนประจำสำนักงาน)
☐ 2) ระบบบริการออนไลน์ของ ส.ป.ก.
☐ 3) ศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ (Mobile Unit)
☐ 4) อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 การรับรู้เกี่ยวกับการขออนุญาตโฉนดเพื่อการเกษตร

3. ท่านทราบข่าวสารเกี่ยวกับขั้นตอนการขออนุญาตโฉนดเพื่อการเกษตร จากแหล่งข้อมูลใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ☐ 2)ญาติ/เพื่อนบ้าน ☐ 3) ผู้นำชุมชน/กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
☐ 4)วิทยุกระจายเสียง/เสียงตามสายในหมู่บ้าน ☐ 5) เว็บไซต์ ☐ 6) โซเชียลมีเดีย (line/Facebook/tiktok)
☐ 7) โทรศัพท์ ☐ 8) แผ่นป้ายโฆษณา/โรลอัพ/แผ่นพับ ☐ 9) อื่น ๆ ระบุ.....

4. ท่านทราบหรือไม่ ว่าคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขออนุญาตโฉนดฯ ต้องได้รับ ส.ป.ก.4-01 มาแล้วไม่น้อยกว่ากี่ปี

คำตอบ (เฉพาะผู้เก็บข้อมูล [] ทราบ [] ไม่ทราบ) (5 ปี)

5. ท่านทราบหรือไม่ ว่าผู้ยื่นคำขออนุญาตโฉนดฯ ต้องประกอบอาชีพอะไร

คำตอบ (เฉพาะผู้เก็บข้อมูล [] ทราบ [] ไม่ทราบ) (เกษตรกร)

6. เมื่อได้รับโฉนดฯ แล้ว สามารถสละสิทธิให้คู่สมรส บุตร หรือเครือญาติ ได้ทันทีหรือไม่

คำตอบ (เฉพาะผู้เก็บข้อมูล [] ทราบ [] ไม่ทราบ) (ได้)

7. เมื่อได้รับโฉนดฯ แล้ว สามารถสละสิทธิให้เกษตรกรอื่น (นอกเหนือข้อ 6) ได้ทันทีหรือไม่

คำตอบ (เฉพาะผู้เก็บข้อมูล [] ทราบ [] ไม่ทราบ) (ไม่ได้ ต้องถือครองไม่น้อยกว่า 2 ปี)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร (ใส่เครื่องหมาย / ในช่องความคิดเห็น)

ประเด็น/ด้าน	ความคิดเห็น		เหตุผล
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
8. ด้านการบริการ			
8.1) มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง			
8.2) ช่องทางการยื่นคำขอออกโฉนดฯ มีหลากหลายช่องทาง สะดวกต่อเกษตรกร ได้แก่ ณ ส.ป.ก.จังหวัด ระบบบริการออนไลน์ ของ ส.ป.ก. ศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ (Mobile Unit) รวบรวมโดยผู้นำชุมชน			
8.3) การออกโฉนดเพื่อการเกษตรมีความรวดเร็ว			
9. ด้านเจ้าหน้าที่			
9.1) เจ้าหน้าที่ที่มีความสุภาพ เอาใจใส่ กระตือรือร้นในการให้บริการ			
9.2) เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่ให้บริการ เช่น สามารถตอบข้อซักถาม ชี้แจงข้อสงสัย หรือให้แนะนำ ได้เป็นอย่างดี			
10. ด้านคุณสมบัติและหลักเกณฑ์			
10.1) ท่านเห็นด้วยกับคุณสมบัติผู้มีสิทธิยื่นคำขอหรือไม่ ว่าต้องเป็นเกษตรกรผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี			
10.2) ท่านเห็นด้วยกับคุณสมบัติผู้มีสิทธิยื่นคำขอหรือไม่ ว่าต้องประกอบอาชีพเกษตรกรรมเท่านั้น			
10.3) ท่านเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์นี้หรือไม่ เมื่อได้รับโฉนดฯ แล้ว สามารถสละสิทธิให้คู่สมรส บุตร หรือเครือญาติ ได้ทันที			
10.4) ท่านเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์นี้หรือไม่ เมื่อได้รับโฉนดฯ แล้ว ห้ามสละสิทธิให้เกษตรกรอื่น ภายใน 2 ปี			
11. ด้านสิทธิประโยชน์			
11.1) ใช้เป็นหลักประกันสินเชื่อกับ ธ.ก.ส. และสหกรณ์ การเกษตรฯ ได้			
11.2) ใช้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ส.ป.ก. ได้			
11.3) สามารถช่วยเพิ่มวงเงินสินเชื่อได้			
11.4) ในอนาคตอาจใช้เป็นหลักประกันสินเชื่อกับธนาคาร พาณิชย์อื่นได้ (สถาบันการเงินของรัฐ)			

12. ท่านได้นำโฉนดเพื่อการเกษตรไปกู้เงิน/ค้าประกันกับแหล่งเงินทุนที่ใดหรือไม่

- ☐ 1) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....
- ☐ 2) นำไปใช้ ได้แก่
- ☐ 2.1) ธ.ก.ส. ☐ 2.2) สหกรณ์การเกษตร ☐ 2.3) นายทุนนอกระบบ
- ☐ 2.4) กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ☐ 2.5) อื่นๆ.....
- (วงเงินกู้ จำนวน..... บาท)

13. ในอนาคตท่านมีแนวคิดที่จะโอนสิทธิโฉนดเพื่อการเกษตรให้ผู้อื่นหรือไม่

- ☐ 1) ไม่ใช่
- ☐ 2) ใช่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 2.1) คู่สมรส ☐ 2.2) บุตร/ทายาท
- ☐ 2.3) เครือญาติ (บิดาหรือมารดา/ พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน/ พี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน/
ปู่ ย่า ตา ยาย/ ลุง ป้า น้า อา/ หลาน/ ลูกพี่ลูกน้อง)
- ☐ 2.4) บุคคลอื่น ระบุ.....
- เนื่องจาก.....

14. ถ้าคะแนนอยู่ระหว่าง 1-10 คะแนน ท่านจะให้คะแนนความพึงพอใจต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร (ภาพรวม ตั้งแต่การยื่นคำขอ จนได้รับโฉนดฯ รวมถึงสิทธิที่ได้รับ) กี่คะแนน คะแนน

15. ความคาดหวังต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

.....

.....

.....

.....

16. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้ :
กลุ่มติดตามและประเมินผล สำนักวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.

พื้นที่เก็บข้อมูล ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
เลขที่แบบชื่อผู้เก็บแบบ

แบบสอบถาม เรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

สำหรับผู้ที่ได้ “ส.ป.ก.4-01”

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ท่านทราบข่าวการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตรหรือไม่

☐ 1) ทราบ ☐ 2) ไม่ทราบ (ตอบเฉพาะข้อ 2)

2. ท่านมีความต้องการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตรหรือไม่

☐ 1) ต้องการ

☐ 2) ไม่ต้องการ เนื่องจาก.....

ส่วนที่ 2 การรับรู้เกี่ยวกับการขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร

3. ท่านทราบข่าวสารเกี่ยวกับขั้นตอนการขอออกโฉนดเพื่อการเกษตร จากแหล่งข้อมูลใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1) เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ☐ 2)ญาติ/เพื่อนบ้าน ☐ 3) ผู้นำชุมชน/กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
☐ 4) วิทยุกระจายเสียง/เสียงตามสายในหมู่บ้าน ☐ 5) เว็บไซต์ ☐ 6) โซเชียลมีเดีย (line/Facebook/tiktok)
☐ 7) โทรศัพท์ ☐ 8) แผ่นป้ายโฆษณา/โรลอัพ/แผ่นพับ ☐ 9) อื่น ๆ ระบุ.....

4. ท่านทราบหรือไม่ ว่าคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอออกโฉนดฯ ต้องได้รับ ส.ป.ก.4-01 มาแล้วไม่น้อยกว่ากี่ปี

คำตอบ (เฉพาะผู้เก็บข้อมูล ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ) (5 ปี)

5. ท่านทราบหรือไม่ ว่าผู้ยื่นคำขอออกโฉนดฯ ต้องประกอบอาชีพอะไร

คำตอบ (เฉพาะผู้เก็บข้อมูล ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ) (เกษตรกรรวม)

6. เมื่อได้รับโฉนดฯ แล้ว สามารถสละสิทธิให้คู่สมรส บุตร หรือเครือญาติ ได้ทันทีหรือไม่

คำตอบ (เฉพาะผู้เก็บข้อมูล ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ) (ได้)

7. เมื่อได้รับโฉนดฯ แล้ว สามารถสละสิทธิให้เกษตรกรอื่น (นอกเหนือข้อ 7) ได้ทันทีหรือไม่

คำตอบ (เฉพาะผู้เก็บข้อมูล ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ) (ไม่ได้ ต้องถือครองไม่น้อยกว่า 2 ปี)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

8. ความคาดหวังต่อการเปลี่ยน ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

.....
.....

9. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้ :
กลุ่มติดตามและประเมินผล สำนักวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.

■ ภาพการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

การสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเปลี่ยน
ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

■ ภาพการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

■ ภาพการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

■ ภาพการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

ที่ปรึกษา

นายเกียรติยศ ทรงสง่า

นางสาวอาภาพรรณ พัฒนพันธุ์

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิรูปที่ดิน

ผู้จัดทำ

นางสาวณัฐชานันท์ อภิวัฒน์ธนิกุล

นางสาวฉัตรปวีณ์ แสงศรีเรือง

นางสาวรุจิรัตน์ จันทะคุณ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

กลุ่มติดตามและประเมินผล สำนักวิชาการและแผนงาน

คณะผู้ร่วมจัดเก็บข้อมูล

นางสาวธนิยา ปฐมสุบรรณกุล

นางสาวจรรยา ศรีฟ้า

นางสาววรางคณา เรือนทิพย์

นายสุทธิจักร ทรัพย์ดิลก

นางสาวเสริฐ อินทร์แก้ว

นางสาวสุนิสา สุขโกชน์

นายศาสตร์ศิลป์ รสสุคนธ์สกุล

นางสาวกานจนะภัสส์ พรหมศิลป์

นางสาวสถิตภรณ์ นาคสีดี

นายพศิน ขวัญกิจศักดิ์ดา

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน (พนักงานราชการ)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนงาน (พนักงานราชการ)

กลุ่มติดตามและประเมินผล สำนักวิชาการและแผนงาน

การสำรวจความคิดเห็น

ของเกษตรกรที่มีต่อการเปลี่ยน
ส.ป.ก.4-01 เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

สำนักวิชาการและแผนงาน กลุ่มติดตามและประเมินผล

เลขที่ 1 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

โทรศัพท์ 0 2282 2579